

IR-XIV.432.1.26.2022

DECYZJA NR 234/23
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Z DNIA 29 MARCA 2023 ROKU

podjęta w składzie:

- 1) Andrzej Bętkowski – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 2) Renata Janik – Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 3) Marek Bogusławski – Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 4) Marek Jońca – Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

Na podstawie, art. 104 oraz art. 107 § 1-3, art. 138 § 1 pkt 1 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku -Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.) oraz art. 60 pkt 6, art. 61 ust. 3 pkt 2 i ust. 4 i 5, art. 67 ust. 1 art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 207 ust. 12a pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634, z późn. zm.), art. 6 i art. 9 ust.1 pkt 2, ust. 2 pkt 8 i 9 lit.a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm)

po rozpatrzeniu wniosku:, NIP, REGON, KRS

w sprawie:

ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją nr 213/22 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14 grudnia 2022 roku określającą przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania w wysokości 3 528 647,50 zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPSW....., termin od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu: 29 marca 2023 roku Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 orzeka:

utrzymać w mocy decyzję nr 213/22 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14 grudnia 2022 roku.

UZASADNIENIE

Przedmiotem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wniesionego przez :

.....
....., (zwana dalej „Beneficjentem” lub „Stroną”) reprezentowana przez pełnomocnika: prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą:

.....
..... (zwany dalej „pełnomocnikiem Beneficjenta” lub „pełnomocnikiem Strony”), jest podjęta w dniu 14 grudnia 2022 roku przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwana dalej „Instytucją Zarządzającą”, „IZ” lub „Organem”), decyzja administracyjna nr 213/22 (zwana dalej „decyzją nr 213/22” lub „zaskarżoną decyzją”) określająca

.....
przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwany dalej „EFRR”) w łącznej wysokości: 3 528 647,50 zł z tytułu zwrotu całości dofinansowania przekazanego na podstawie zawartej w dniu 17 grudnia 2018 r. umowy nr RPSW..... o dofinansowanie Projektu nr RPSW..... pn.: „

.....
..... (zwaną dalej „umową o dofinansowanie”) wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych oraz termin od którego nalicza się odsetki i sposób zwrotu środków.

W decyzji zgodnie z art. 207 ust. 12a pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), (zwanej dalej „u.f.p.”), zawarto pouczenie o możliwości zwrócenia się do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia lub wniesienia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargi na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia.

Pełnomocnik Beneficjenta zawniioskował o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Właściwość Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wykonującego zadania Instytucji Zarządzającej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wynika z art. 207 ust. 12 a pkt 1 u.f.p. Zgodnie z art. 67 ust.1 w zw. z art. 60 pkt 6 u.f.p. do spraw dotyczących należności z tytułu zwrotu płatności dokonanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich stosuje się przepisy ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego, (zwany dalej „K.p.a.”) i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2651, z późn. zm.).

W związku z powyższym, na podstawie art. 127 § 3 K.p.a. wniosek Strony o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczący zwrotu środków przekazanych w ramach dofinansowania podlega rozpoznaniu przy odpowiednim zastosowaniu przepisów K.p.a. dotyczących odwołań od decyzji.

Instytucja Zarządzająca rozpoznając wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy posiada uprawnienia organu odwoławczego, o których mowa w art. 138 § 1 K.p.a., a zatem jest uprawniona do kontroli wydanej uprzednio decyzji oraz do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

W wyniku analizy materiałów zgromadzonych w sprawie Instytucja Zarządzająca stwierdza, że wydana w dniu 14 grudnia 2022 roku Decyzja NR 213/22 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego określająca spółce

....., przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania w wysokości 3 528 647,50 zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPSW....., termin od którego nalicza się odsetki

oraz sposób zwrotu środków, została wydana w sposób prawidłowy i tym samym utrzymuje ją w mocy.

Instytucja Zarządzająca rozpatrując wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przeprowadziła ponowną analizę i ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie oraz dokonała następujących ustaleń faktycznych:

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego ogłosił w dniu 29 maja 2018 r. jednoetapowy konkurs zamknięty nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-203/18 na składanie wniosków o dofinansowanie projektów ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej 1 *Innowacje i nauka Działanie 1.2 Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości. Projekty Badawczo-Rozwojowe.*

W ramach przedmiotowego konkursu założono wsparcie na projekty badawcze przedsiębiorstw służące opracowaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów i procesów produkcyjnych (innowacje produktowe, procesowe) tj. realizowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych albo prac rozwojowych obejmujące dofinansowanie wydatków do momentu stworzenia prototypu i jego pierwszej produkcji. Pierwsza produkcja oznaczała pierwsze wdrożenie przemysłowe odnoszące się do zwiększenia skali obiektów pilotażowych lub do pierwszych w swoim rodzaju urządzeń i obiektów, obejmujących kroki następujące po uruchomieniu linii pilotażowej, w ramach której zawarta jest faza testowania, ale nie produkcja masowa lub działalność handlowa. Każdy projekt pierwszej produkcji musiał obejmować również etapy poprzedzające – prace rozwojowe, fazę demonstracyjną i walidację. Wsparcie mogły otrzymać projekty polegające m.in. na:

- prowadzeniu badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych,
- prace rozwojowe,
- opracowaniu linii pilotażowych,
- opracowaniu demonstracyjnych prototypów,
- walidacja danego rozwiązania,
- uruchomienie pierwszej produkcji (eksperymentalnej i niekomercyjnej)

Realizacja przez przedsiębiorstwa prac badawczo-rozwojowych odbywać się miała samodzielnie, przy wykorzystaniu własnych zasobów lub na wyraźne zlecenie wykonania takich prac na rzecz beneficjenta.

Zakup wyników prac B+R oraz praw własności intelektualnej m.in. patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technologicznej jest możliwy jedynie w przypadku konieczności przeprowadzenia dodatkowych prac rozwojowych (o wartości nie mniejszej niż 10% wartości zakupu wyników prac B+R), które zakładają uzupełnienie lub dostosowanie zakupionych technologii do specyfiki przedsiębiorstwa. W wyniku realizacji projektu powinien zostać osiągnięty etap zaawansowania innowacyjnego rozwiązania (produktu, usługi, procesu) mogący pozwolić na jego pierwszą produkcję.

Wsparciem nie były objęte projekty polegające wyłącznie na wdrożeniu wyników badań do masowej produkcji czy komercyjnej sprzedaży.

Wsparcie projektów w zakresie realizowania badań przemysłowych i prac rozwojowych albo prac rozwojowych udzielane było jako pomoc publiczna na projekty badawczo-rozwojowe na podstawie Rozporządzenia, o którym mowa w § 3 pkt 2.16 Regulaminu.

W treści ogłoszenia o ww. konkursie zawarto informację, że szczegółowe zasady składania wniosków zostały zamieszczone w Regulaminie jednoetapowego konkursu zamkniętego nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-203/18 w ramach Osi Priorytetowej 1 Innowacje i nauka Działanie 1.2 *Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości. Projekty Badawczo-Rozwojowe* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020, który wraz z załącznikami został zamieszczony na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej tj. www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Przedmiotowy regulamin, będący załącznikiem do Uchwały Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr 3926/18 z dnia 23 maja 2018 r., stanowił uszczegółowienie informacji zawartych w ww. ogłoszeniu konkursowym. Przed sporządzeniem wniosku o dofinansowanie każdy wnioskodawca był zobowiązany do zapoznania się z zasadami zawartymi w ww. regulaminie oraz załączonych do tego regulaminu dokumentami, zamieszczonymi na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, w skład których wchodziły m.in.:

- „wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020”,
- „Kryteria Wyboru Projektów w ramach Działania 1.2 prace B+R wdrożenie aktualizacja”
- „wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 wraz z załącznikami”.

Jednocześnie w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwany dalej: „RPOWŚ

2014-2020”) we wzorze umowy o dofinansowanie, zamieszczonym na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, wskazano, iż obowiązują zapisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą wdrożeniową”.

Ponadto, w wykazie obowiązujących aktów prawnych znajdującym się w ww. wzorze umowy o dofinansowanie wskazano, iż obowiązują zapisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 r.), zwanego dalej: „rozporządzeniem ogólnym” lub „rozporządzeniem 1303/2013”.

Ponadto, każdy wnioskodawca zgodnie z niniejszym Regulaminem zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”, opracowanym przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju, zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl. oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. 2021 poz.1465).

W § 3 pkt 9 i 10 Regulaminu wskazano, że: *„Przedmiotem projektów badawczo-rozwojowych będzie zawsze koncepcja zawierająca zarówno prace B+R, jak i założenia dotyczące wdrożenia wyników tych prac. Przerwanie realizacji projektu badawczego oraz rezygnacja z wdrożenia wyników prac B+R **nie będzie skutkować zwrotem środków wyłącznie w przypadku**, gdy w trakcie realizacji prac B+R Beneficjent wykaże, że wdrożenie nie jest możliwe ze względów technicznych i/lub ze względu na brak lub niską wartość merytoryczną wyników dotychczas przeprowadzonych prac B+R bądź też nie jest uzasadnione ze względów ekonomicznych. W sytuacji zaistnienia powyższych okoliczności Beneficjent zobowiązany **jest niezwłocznie poinformować Instytucję Zarządzającą i przedstawić***

stosowną dokumentację, potwierdzającą przerwanie realizacji projektu lub rezygnację z wdrożenia wyników prac B+R.

Beneficjent zobowiązany jest do składania sprawozdań z postępu prac badawczych określonych w Planie prac B+R. W terminie 10 dni liczonych od dnia planowanego zakończenia danego etapu prac (osiągnięcia kamienia milowego) Beneficjent składa do IZ RPOWŚ 2014-2020 sprawozdanie w którym potwierdza wykonanie prac w planowanym zakresie i osiągnięcie zakładanych efektów, w tym osiągnięcie zakładanego poziomu gotowości technologicznej. W razie nie osiągnięcia planowanych efektów w planowanym terminie Beneficjent ma możliwość wystąpienia do IZ RPOWŚ 2014-2020 z prośbą o wyrażenie zgody na wprowadzenie modyfikacji w Planie prac B+R. Brak zgody IZ RPOWŚ 2014-2020 na wprowadzenie zmian do Planu prac B+R powoduje konieczność wstrzymania realizacji projektu, co wiąże się z brakiem możliwości sfinansowania kolejnych etapów.”

W § 5 pkt 1 a) niniejszego Regulaminu wskazano, iż „ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o dofinansowanie, Wytycznymi oraz innymi dokumentami do których stosowania beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie”. Następnie w pkt 1 e): Katalog kosztów kwalifikowalnych został określony w załączniku nr 8 do niniejszego regulaminu tj. Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach Działania 1.2 Badania i rozwój w sektorze świętokrzyskiej przedsiębiorczości Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.”

Natomiast w pkt 2 c) wsparcie wszystkich inwestycji dotyczących infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach będzie uzależnione od przedstawienia **planu prac badawczo-rozwojowych** (wzór Planu prac B+R stanowi Załącznik nr 6, a Instrukcja wypełniania Planu prac B+R stanowi Załącznik nr 7 do niniejszego Regulaminu) przewidzianych do prowadzenia. Plan prac B+R musi być spójny z opisem projektu zawartym we wniosku o dofinansowanie.

W wykazie pojęć specjalistycznych na stronie 6 Regulaminu wskazano, że „**Badania przemysłowe:** zgodnie z art.2 pkt 85 Rozporządzenia 651/2014 oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza

uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych.

Eksperymentalne prace rozwojowe: zgodnie z art. 2 pkt 86 Rozporządzenia 651/2014 oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług.

Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji.

Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

Innowacja produktowa - oznacza wprowadzenie na rynek przez dane przedsiębiorstwo nowego towaru lub usługi lub znaczące ulepszenie oferowanych uprzednio towarów i usług w odniesieniu do ich charakterystyk lub przeznaczenia.

Innowacja procesowa - oznaczają wprowadzenie do praktyki w przedsiębiorstwie nowych lub znacząco ulepszonych metod produkcji lub dostawy.

W § 17 Regulaminu wskazano, że Podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa/decyzja o dofinansowanie projektu. Wzór umowy/decyzji o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, będący załącznikiem nr 10 niniejszego Regulaminu, określa minimalny zakres i może ulegać zmianom, wynikającym z systemu realizacji RPOWŚ w trakcie trwania procedury konkursowej.

Ponadto, w ww. wzorze umowy o dofinansowanie projektu w § 1 ust. 4 zamieszczono definicję pojęcia wytycznych.

W § 1 ust. 6 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję pojęcia projekt.

W § 1 ust. 8 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję wydatków kwalifikowalnych.

W § 1 ust. 10 ww. wzoru umowy o dofinansowanie zawarto definicję wniosku o dofinansowanie.

W § 1 ust. 11 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję umowy.

W § 1 ust. 27 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję zaliczki.

W § 1 ust. 30 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję rozliczenia płatności zaliczkowej.

W § 1 ust. 33 i ust. 34 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję rozpoczęcia realizacji i zakończenia realizacji.

W § 1 ust. 38 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję nieprawidłowości.

W § 1 ust. 39 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu wskazano, że przez pojęcie korekty finansowej należy rozumieć zgodnie z art. 2 pkt 12 ustawy wdrożeniowej, kwotę, o jaką pomniejsza się współfinansowanie UE dla Projektu w związku z nieprawidłowością indywidualną.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 2 wzoru umowy o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązany był do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

W treści § 2 ust. 2 wskazano, że *Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. W przypadku zmian w Projekcie dokonanych w trakcie jego realizacji na podstawie §22 umowy, beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu uwzględniając zaakceptowane przez Instytucję Zarządzającą zmiany zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie.*

Następnie, zgodnie z punktem 1 b Regulaminu, w treści ust. 6 wzoru umowy o dofinansowanie: *ocena kwalifikowalności poniesionego wydatku dokonywana jest w szczególności na podstawie wytycznych, o których mowa w § 1 ust. 4 lit. e), zapisów SzOOP oraz Regulaminu konkursu przede wszystkim w trakcie realizacji Projektu poprzez*

weryfikację wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli Projektu, w szczególności kontroli w miejscu realizacji Projektu lub siedzibie Beneficjenta. Niemniej, na etapie oceny wniosku o dofinansowanie dokonywana jest ocena kwalifikowalności planowanych wydatków. Przyjęcie danego Projektu do realizacji i podpisanie z Beneficjentem Umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które Beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji Projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone (w przypadku systemu zaliczkowego). Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji Projektu w zakresie obowiązków nałożonych na Beneficjenta Umową oraz wynikających z przepisów prawa.

Ponadto, w § 3 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu „do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”.

W treści § 7 ust. 1 wzoru umowy wskazano, że Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu. Natomiast w ust. 2 wskazano: ...Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu ...**całości dofinansowania w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu.**

W dalszej części ww. wzoru umowy wskazano w § 10, że „Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta do dnia zwrotu tych środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji o zwrocie (...)”, a w przypadku stwierdzenia ww. okoliczności to Zarząd

Województwa Świętokrzyskiego wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki (vide § 10 ust. 5 wzoru umowy).

W § 12 ust. 1 oraz ust. 2 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu do stosowania zapisów wytycznych, o których mowa w § 1 ust. 4 lit. e). Następnie w § 12 ust. 4 wzoru umowy o dofinansowanie zobowiązano Beneficjenta do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach Projektu w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a w ust. 11 wskazano Beneficjentowi, iż w przypadku stwierdzenia naruszenia przez Beneficjenta zasad określonych w ust. 1 Instytucja Zarządzająca uznaje taki wydatek za niekwalifikowalny w Projekcie i może zastosować korekty finansowe.

Następnie w § 13 ust. 1 pkt 3 Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania do Instytucji Zarządzającej wszelkich dokumentów, informacji i oświadczeń związanych z realizacją Projektu, których Instytucja Zarządzająca zażąda w okresie realizacji Projektu i jego trwałości.

Na podstawie § 14 ust.1 wzoru umowy o dofinansowanie projektu Beneficjent został zobowiązany do poddania się kontroli na miejscu w zakresie prawidłowości realizacji Projektu, dokonywanej przez Instytucję Zarządzającą oraz inne podmioty uprawnione do jej przeprowadzenia na podstawie odrębnych przepisów. W tym samym § 14 w ust. 3 wskazano, że „Beneficjent zobowiązuje się zapewnić podmiotom, o których mowa w ust. 1, prawo do m.in.: 1) pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, w tym dokumenty elektroniczne związane z realizacją Projektu, przez cały okres ich przechowywania określony w § 16 ust. 3 niniejszej Umowy oraz umożliwić tworzenie ich uwierzytelnionych kopii i odpisów, 2) pełnego dostępu w szczególności do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego Projektu, 3) zapewnienia obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu.”

Jednocześnie, w treści § 25 ust.1 pkt 2 oraz ust. 3 wzoru umowy o dofinansowanie wskazano, że Instytucja Zarządzająca może rozwiązać niniejszą umowę z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia, jeżeli Beneficjent zaprzestał realizacji projektu lub realizuje go w sposób niezgodny z niniejszą umową, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu i w takiej sytuacji Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości

podatkowych liczonymi od dnia przekazania dofinansowania do dnia zwrotu, w terminie 14 dni od dnia rozwiązania Umowy i na rachunki bankowe wskazane przez Instytucję Zarządzającą.

Do przedmiotowego konkursu zamkniętego przystąpiła spółka

.....c, składając w dniu 27 sierpnia 2018 r. wniosek

o dofinansowanie Projektu pn.:

.....” na wnioskowaną kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości: zł.

W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie w pkt IV-Charakterystyka projektu Beneficjent wskazał, że *celem projektu jest prowadzenie badań zmierzających do opracowania nowatorskiej technologii ciągłej produkcji innowacyjnego samozaciskowego bloczka do ścian działowych. Bloczek samozaciskowy służyć będzie do bardzo szybkiego montażu ściany nośnej. Projekt przewiduje realizację badań przemysłowych i prac rozwojowych w celu optymalizacji procesu produkcji bloczka samozaciskowego, opracowania i wykonania prototypu linii produkcyjnej, pozwalającej na uzyskanie w skali przemysłowej nowego produktu. Okres realizacji: 01.12.2018 - 30.11.2020. Projekt wpływa pozytywnie na wzrost zatrudnienia - 3 etaty badawcze. Projekt jest zgodny z zapisami Umowy Partnerskiej, RPOWŚ 2014-2020, SZOP 2014-2020, celami szczegółowymi Osi 1 - Innowacje i nauka, Działaniem 1.2 RPOWŚ 2014 - 2020. projekt jest zgodny z zasadami horyzontalnymi EU. Projekt pozytywnie wpłynie na środowisko naturalne i nie ma wpływu na ryzyko powodziowe.*

W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie w pkt XIV-Wskaźniki Beneficjent ujął następujące wskaźniki kluczowe, jakie miały być osiągnięte w wyniku realizacji Projektu:

Wskaźniki produktu:

- 1) Liczba wspartych laboratoriów badawczych [szt.] – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 2) Liczba realizowanych projektów B+R [szt.] – wartość docelowa wynosi - 1 szt.
- 3) Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26) [przedsiębiorstwa] – wartość docelowa wynosi - 1 szt.
- 4) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) [przedsiębiorstwa] – wartość docelowa wynosi - 1 szt.
- 5) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) [przedsiębiorstwa] – wartość docelowa wynosi - 1 szt.

- 6) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28) [przedsiębiorstwa] – wartość docelowa wynosi - 1 szt.
- 7) Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnością [szt.] – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 8) Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych [osoby] – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 9) Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych – mężczyźni [osoby] – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 10) Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych – kobiety [osoby] – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 11) Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.] – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 12) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) [zł] - wartość docelowa wynosi 8 302 700,00 zł.

Kluczowe wskaźniki rezultatu:

- 1) Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) [EPC] – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 2) Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) mężczyźni [EPC] – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 3) Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) kobiety [EPC] – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 4) Liczba wprowadzonych innowacji produktowych [szt.] –wartość docelowa wynosi - 1 szt.
- 5) Liczba wprowadzonych innowacji procesowych [szt.] –wartość docelowa wynosi - 1 szt.
- 6) Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych [szt.] – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 7) Liczba utrzymanych miejsc pracy [EPC] - wartość docelowa wynosi – 3 EPC,
- 8) Liczba utrzymanych miejsc pracy mężczyźni [EPC] - wartość docelowa wynosi 2 EPC,
- 9) Liczba utrzymanych miejsc pracy kobiety [EPC] – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 10) Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej – nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 11) Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej [szt.] – wartość docelowa wynosi - 1 szt.
- 12) Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych [szt.] – nie zakładano realizacji wskaźnika,

13) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach kobiety [EPC] – nie zakładano realizacji wskaźnika,

14) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach –mężczyźni [EPC] wartość docelowa wynosi 3 EPC,

15) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC] wartość docelowa wynosi 3 EPC,

16) Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe formy – kobiety [EPC] – nie zakładano realizacji wskaźnika,

17) Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe formy – mężczyźni [EPC] – nie zakładano realizacji wskaźnika,

18) Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe [EPC] – nie zakładano realizacji wskaźnika,

Następnie, w pkt XVI-Oświadczenia wnioskodawcy Beneficjent zawarł następujące oświadczenia:

1) „Oświadczam, iż zapoznałem się z Regulaminem konkursu i akceptuję jego postanowienia w zakresie warunków i zasad ubiegania się o dofinansowanie w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020.”,

2) „Oświadczam, iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, a w przypadku pozytywnego rozpatrzenia niniejszego wniosku zobowiązuje się do zapewnienia trwałości oraz osiągnięcia i utrzymania planowanych efektów projektu opisanych za pomocą wskaźników w okresie 5/3 lat od płatności końcowej zgodnie z art. 71 Rozporządzenia Rady nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.”,

3) „Oświadczam, że posiadam (będę posiadał) środki finansowe na zabezpieczenie wkładu własnego do niniejszego projektu.”

W dokumencie pn. „Plan prac badawczo-rozwojowych realizowanych w ramach działania 1.2 RPOWŚ 2014-2020”, zwanym dalej „Plan B+R”, stanowiącym załącznik nr 6 do wniosku o dofinansowanie czyli w części dokumentacji konkursowej, Beneficjent wskazał, że Projekt będzie się odbywać w 2 etapach. W ramach etapu 1 (okres realizacji etapu 1 data początkowa 01.12.2018 data końcowa 30.09.2020) opracuje nowatorską technologię produkcji innowacyjnego bloczka samozaciskowego. Efektem końcowym tego etapu będzie kamień milowy – nowatorska technologia „...*zadaniem której jest uzyskanie co minutę bloczka,*

którego odchylenia kształtu i rozmiarów po wysuszeniu nie przekroczą 0,2 mm...Na podstawie uzyskanych wyników zostanie podjęta decyzja o kontynuacji, przerwaniu lub modyfikacji projektu. Etap ten jest kluczowym elementem z punktu widzenia całego projektu. Nie ma możliwości przeprowadzenia projektu z pominięciem tego etapu, co wynika z konieczności osiągnięcia odpowiednio wysokiego poziomu gotowości technologicznej przed przystąpieniem do kolejnego etapu”

W ramach etapu 2 (okres realizacji etapu 2 data początkowa 01.10.2020 data końcowa 30.11.2020) Beneficjent dookreślił wykonanie prototypu linii do produkcji bloczków samozaciskowych o wydajności pracy 900 bloczków na godzinę.

W wyniku przeprowadzonej przez Instytucję Zarządzającą oceny merytoryczno – technicznej, przedmiotowy wniosek o dofinansowanie, zwany również „projektem”, uzyskał pozytywną ocenę i na podstawie Uchwały nr 4589/18 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 21 listopada 2018 r. został wpisany na listę projektów wybranych do dofinansowania w ramach Działania 1.2 w kwocie dofinansowania w wysokości: zł, uzyskującpunktów w ramach przedmiotowego konkursu.

W związku z powyższym Zarząd Województwa Świętokrzyskiego zawarł w dniu 17 grudnia 2018 r. z jako Beneficjentem Umowę nr RPSW..... o dofinansowanie na kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości zł.

Umowa o dofinansowanie zawarta z Beneficjentem w dniu 17 grudnia 2018 r. w porównaniu do ww. wzoru umowy obowiązującego na moment złożenia wniosku o dofinansowanie, zawierała zaktualizowane postanowienia, zgodnie z obowiązującym na dzień jej podpisania wzorem umowy o dofinansowanie. Beneficjent zobowiązany był do zapoznania się z warunkami i postanowieniami zawartymi w przedmiotowej umowie o dofinansowanie przed jej podpisaniem. W niniejszej umowie o dofinansowanie znalazły się wszystkie wyżej omówione postanowienia zawarte w jej wzorze, w związku z czym, Beneficjent podpisując ją został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie zobowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o zapisy wytycznych horyzontalnych oraz zgodnie z procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie **celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie.**

Umowa o dofinansowanie jasno i precyzyjnie określa prawa i obowiązki Stron, a Beneficjent zawierając umowę zobowiązuje się do przestrzegania jej zapisów.

Zgodnie z postanowieniami art. 23 ust.1 oraz ust. 3 ustawy wdrożeniowej oraz § 14 Umowy o dofinansowanie Instytucja Zarządzająca przeprowadziła kontrolę doraźną Projektu w miejscu realizacji projektu w dniu 12.08.2021 r. oraz na podstawie przesłanych wyjaśnień przez Beneficjenta do dnia 10.12.2021 r.

W wyniku kontroli (vide ostateczna Informacja Pokontrolna NR 27/N/I/RPO/2021 - pismo znak KC-I.432.434.2.2021 z dnia 25.05.2022 r, Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że:

- 1) w ramach przedmiotowego projektu do dnia kontroli w ramach zadania I Prace rozwojowe - etap 1 w zakresie VI poziomu gotowości technologicznej (opracowanie nowatorskiej technologii produkcji innowacyjnego bloczka samozaciskowego), które kończy się w dniu 31.10.2021 r. nie zostały zakupione elementy prototypu niezbędne do realizacji badań m.in.: silos gipsu, silos perlitu, zasobnik wody, podajnik ślimakowy, waga gipsu, waga perlitu, waga wody, mieszarka, prasa, wózek z 15 formami, suszarnia;
- 2) nie przedstawiono raportów miesięcznych z przeprowadzonych prac badawczych, termin realizacji prac B+R Etapu I kończy się dnia 31.10.2021 r.
- 3) nie przedstawiono dokumentów potwierdzających opracowanie nowatorskiej technologii produkcji innowacyjnego bloczka samozaciskowego;
- 4) podczas oględzin nie wskazano 5 zespołów mieszarek, które „ (...) zgodnie z planem prac B+R Etapu I, miały być wykorzystane do badań przemysłowych w celu opracowania nowatorskiej technologii produkcji innowacyjnego bloczka samozaciskowego(...)”;
- 5) termin na realizację umowy nr 1/01/2021/LOG z dnia 14.01.2021 r., podpisanej z Panem wykonawcą usługi na najem wraz z dostawą i uruchomieniem linii do produkcji bloczków gipsowych, upływa dnia 30.10.2021 r. (wydatek kwalifikowalny);
- 6) podczas oględzin został pokazany „gipsowy” bloczek samozaciskowy wraz z formą bloczka a na adres służbowej poczty elektronicznej kierownika kontroli doraźnej przesłano koncepcję wykonania 3D działania bloczka samozaciskowego. Powyższe zostało zaprotokołowane w protokole z czynności oględzin (podpisanym przez Członków Zespołu kontrolującego oraz Prokurenta Spółki – Pana

Zauważyć należy, że od momentu rozpoczęcia realizacji projektu, tj. od 01.12.2018 r, do dnia przeprowadzenia kontroli doraźnej tj. przez dwa lata i 8 miesięcy Beneficjent nie dysponował elementami prototypu, które zgodnie z zapisami Planu prac B+R w ramach etapu I są niezbędne do realizacji badań przemysłowych, co jest kluczowym

elementem z punktu widzenia całego projektu, ponieważ na podstawie uzyskanych wyników miała zostać podjęta decyzja o kontynuacji, przerwaniu lub modyfikacji projektu.

Jednocześnie na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz informacji pozyskanych z przedstawionych raportów kwartalnych i Planu prac B+R stwierdzono, że Etap I zakładał:

(czas trwania 35 miesięcy od 01.12.2018 r. do 31.10.2021 r.) – w zadaniu I Prace rozwojowe w zakresie VI poziomu gotowości technologicznej zakładano prace rozwojowe w zakresie opracowania nowatorskiej technologii produkcji innowacyjnego bloczka samozaciskowego.

Przewidziane prace w ramach I etapu:

- „(...) podczas tego etapu będzie wykorzystane 5 zespołów mieszarek, w każdym po 4 mieszarki. W każdym zespole odbywać się będzie nadążanie gipsu, perlitu oraz wody. Aby bloczek był zalewany co minutę, biorąc pod uwagę fakt, że woda, gips i perlit mieszane są co 2 minuty, 4 mieszarki muszą zostać umieszczone w karuzeli. W kolejnym kroku jednocześnie zalewanych będzie 5 bloczków oraz następne, aż do zalania łącznie 15 bloczków. Zbudowane zostaną stanowiska do rozformowania 15 bloczków jednocześnie oraz zbudowana zostanie suszarnia jednostanowiskowa, w której można będzie przetestować różne formy suszenia bloczka w celu wybrania najbardziej optymalnej (...)”.

Podczas kontroli doraźnej Beneficjent nie pokazał Zespołowi kontrolnemu w/w urzędzeń.

Ponadto stwierdzono, że Beneficjent do momentu przeprowadzenia kontroli doraźnej przedstawił IZ RPOWŚ następujące raporty kwartalne:

- raport kwartalny nr 1/2021 sporządzony w dniu 08.04.2021 r. (za okres od grudnia 2018 r. do kwietnia 2021 r.) z przeprowadzonych prac B+R stanowiących kontynuację badań rozpoczętych we wcześniejszym czasie w projekcie nr RPSW.01.02.00-26-0016/18 – osoba odpowiedzialna za przygotowanie raportu - Prezes Zarządu, osoba odpowiedzialna za realizację projektu Kierownik projektu

- raport kwartalny nr 2/2021 sporządzony w dniu 09.07.2021 r. (za okres drugiego kwartału 2021 r.) z przeprowadzonych dotychczas prac w projekcie nr RPSW.01.02.00-26-0016/18 – osoba odpowiedzialna za przygotowanie raportu- Prezes Zarządu, osoba odpowiedzialna za realizację projektu Kierownik projektu, osoba upoważniona do reprezentowania Beneficjenta Prokurent

Wziąwszy pod uwagę przedstawione dokumenty oraz przeprowadzone czynności Departament Kontroli i Certyfikacji RPO – Oddział Kontroli EFRR pismem z dnia 10.11.2021 r., znak: KC-I.432.434.2.2021 zwrócił się do Beneficjenta o przedłożenie dodatkowych wyjaśnień oraz stosownej dokumentacji popartej dokumentacją fotograficzną. Beneficjent pismem z dnia 07.12.2021 r., (data wpływu 10.12.2021 r., nr pisma RKP-62947-2021) przedłożył następujące wyjaśnienia (poniżej niniejsze wyjaśnienia zostały opisane według schematu – stan faktyczny stwierdzony przez Zespół kontrolny – odpowiedź uzyskana od Beneficjenta):

1. W raporcie kwartalnym nr 2/2021 z dnia 09.07.2021 r. przedłożonym do IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 wskazano min. że: „Wykonaliśmy dwa silosy na gips i perlit oraz zasobnik na wodę. Wagi osobne dla gipsu, perlitu i wody. Mieszarka z mieszadłem planetarnym o określonej pojemności, wystarczającej do uzyskania mieszanki do zalania sześciu form. Mieszarka dodatkowo zaopatrzona jest w myjkę, która pod ciśnieniem ją myje. Podajniki ślimakowe transportujące gotową mieszankę oraz prasę do wyciskania mieszanki do form”.

Natomiast w dniu 12.08.2021 r. w trakcie przeprowadzonej kontroli doraźnej zespół kontrolny uzyskał informację, że nie zakupiono elementów prototypu niezbędnych do realizacji badań m.in.: silosu gipsu, silosu perlitu, zasobnika wody, podajnika ślimakowego, wagi gipsu, wagi perlitu, wagi wody, mieszarki, prasy, wózka z 15 formami oraz suszarni z uwagi, że termin realizacji etapu I przypada na dzień 31.10.2021 r., co zostało zaprotokołowane w Protokole z czynności oględzin podpisanym przez Członków Zespołu kontrolującego oraz Prokurenta Spółki –

W związku z powyższym zwrócono się do Beneficjenta o wyjaśnienie powyższej rozbieżności. Jednocześnie wskazano, że jeżeli Beneficjent dokonał zakupu elementów wyszczególnionych w Planie prac B+R w części VI. Budżet projektu - Prace rozwojowe – etap I – inne elementy prototypu, to należy przedstawić dowody zakupu i dokumentację fotograficzną poszczególnych elementów prototypu.

Ponadto mając na uwadze przypis dolny nr 2 zawarty w Planie prac B+R (str. 59), który odnosi się do sposobu zabezpieczenia środków na sfinansowanie wkładu własnego do projektu: „Instytucja Zarządzająca RPOWŚ 2014-2020 ma prawo żądać przedłożenia kopii dokumentów albo oryginałów do wglądu – dotyczy dokumentów, uprawniających wniesienie wkładu własnego”, to należy złożyć dokumenty uprawniające wniesienie

również wkładu własnego w zadaniu nr 1 Prace rozwojowe – etap 1 w zakresie VI poziomu gotowości technologicznej.

Dodatkowo w związku z faktem, że w efekcie realizacji etapu I badań przemysłowych miały powstać stanowiska do rozformowania jednocześnie 15 bloczków oraz suszarnia jednostanowiskowa, gdzie byłyby testowane różne formy suszenia, to należy również przedłożyć dokumentację fotograficzną potwierdzającą stworzenie rzeczonych stanowisk.

Wyjaśnienia Beneficjenta:

Dotychczasowe prace obejmowały, narysowanie modelu, znalezienie podmiotu, który podjąłby się wykonania formy i ustalenie terminu rozpoczęcia prac-zakup materiału. Który jasno wskazuje, że wykonanie i posiadanie poszczególnych elementów prototypu odnosi się do etapu projektowania. Zgodnie z informacją przedłożoną na kontroli doraźnej nie zakupiono elementów prototypu.

Powyższe zostanie osiągnięte w momencie zrealizowania zamówienia na usługę dostawy i uruchomienia prototypu linii produkcyjnej do produkcji bloczków gipsowych w ramach umowy Mając na uwadze problemy zgłaszane z wykonaniem zobowiązania przez wykonawcę zamówienia (panująca pandemia Covid 19, nie pozwala na zrealizowanie umowy w terminie, wynika to z przyczyn niezależnych od wykonawcy), co przekłada się na osiągnięcie kamienia milowego etapu I.Sp.z.o.o dokonała wpłaty zaliczki na poczet realizacji umowy. Beneficjent pismem z dnia 24.09.2021 r, wnioskował do IZ RPOWŚ o wydłużenie terminu realizacji etapu I do dnia 30.04.2022 r. Mając na uwadze zabezpieczenie środków na sfinansowanie wkładu własnego do projektu, spółka ponosiła wydatki z wkładu własnego w ramach realizacji etapu I projektu w wysokości 50% kosztów kwalifikowalnych, natomiast koszty związane z nabyciem prototypu, będą w całości pokrywane przez Spółkę. Każdy dotychczas przedstawiony we wnioskach o płatność koszt kwalifikowalny uwzględnia 50% dofinansowania do kwot netto i 50% wkładu własnego, natomiast koszt zakupu elementów prototypu stanowi 100% koszt własny Spółki. Dowodem na to są rozliczane wydatki ujęte we wnioskach o płatność.

Beneficjent wskazuje iż wykonane prace i posiadanie poszczególnych elementów prototypu opisanych w raporcie odnosi się do etapu projektowania. Jednocześnie wyjaśnienia Beneficjenta stoją w sprzeczności z zapisami planu prac B+R gdzie wskazano, iż opisane elementy prototypu są niezbędne do realizacji badań. Beneficjent nie przedstawił dokumentacji która potwierdziłaby etap projektowania poszczególnych urządzeń. Beneficjent nie przesłał dowodów zakupu oraz dokumentacji fotograficznej o

która był proszony. Beneficjent nie przedłożył Zespołowi Kontrolnemu dokumentów uprawdopodobniających wniesienie wkładu własnego.

2. W raportach kwartalnym przedłożonych do IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 wskazano m.in, że:

a) raport kwartalny nr 1/2021 z dnia 08.04.2021 r., w okresie od grudnia 2018 r. do kwietnia 2021 r. „(...)zostały przeprowadzone liczne prace B+R mające na celu dobranie odpowiednich komponentów do stworzenia prawidłowego i funkcjonalnego bloczka do budowy ścian działowych. Wszystkie badania opierały się na przygotowaniu mieszanek, których składnikiem jest gips-produkt uboczny z procesów odsiarczania spalin metodą moką wapienną, ubocznych produktów spalania z elektrowni oraz innych (glina, perlit). Zakres zrealizowanych prac badawczych to zarówno badania fizyczne, chemiczne oraz obserwacje”.

W dalszej części raportu zawarto zapis:

- „w celu otrzymania bloczka samozaciskowego niezbędne było wykonanie formy.

Wykonaliśmy sześć krótkich form po 150 mm długości w wielkości negatyw do pozytywu co 20 setnych milimetra. Formę 150 mm długości możemy obrobić w wielu zakładach, nie jest potrzebny tak specjalistyczny sprzęt, jak w przypadku formy 800 mm. Po wykonaniu 6 form 150 mm udało się nam znaleźć wymiar, przy którym bloczki się zaciskają. Kolejnym etapem było przygotowanie formy właściwej o długości 800 mm, do której wykonania wymagana jest maszyna o dużej precyzji. Do bloczka o długości 800 mm musimy dysponować bardzo precyzyjną formą, gdyż każdy błąd przenosi się na odlew”.

W podsumowaniu raportu kwartalnego znalazły się zapisy:

- „trwały prace zmierzające do przygotowania formy, ma to znaczący wpływ na wykonanie prototypu linii produkcyjnej”,

- „narysowanie modelu, zakup materiału na formę”,

- „znalezienie podmiotu, który podjąłby się wykonania formy i ustalenie terminu rozpoczęcia prac”,

- „Taki cykl budowania formy trwał około 9 miesięcy. W chwili obecnej dysponujemy wiedzą, że taki bloczek jesteśmy w stanie wykonać i dysponujemy opracowaną formą. Ponadto w ramach realizacji etapu 1 projektu były dobierane mieszanki, określone składy chemiczne i fizyczne surowca, celem otrzymania bloczka spełniającego określone wymogi. Został opracowany projekt koncepcyjny stanowiska zlewania i rozformowywania bloczka gipsowego”.

b) w raporcie kwartalnym nr 2/2021 z dnia 09.07.2021 r., znajdują się zapisy:

„W okresie drugiego kwartału 2021 r., trwały prace B+R stanowiące kontynuację badań rozpoczętych we wcześniejszym czasie. Przeprowadzone zostały liczne badania, mające na celu opracowanie optymalnego składu mieszanki do stworzenia prawidłowego i funkcjonalnego bloczka do budowy ścian działowych. Uwzględniając najlepsze wyniki wybrano jeden wariant, który poddano dalszym analizom. W celu uzyskania homogenicznej, jednorodnej mieszanki wody, gipsu, perlitu, którą można zalać wykonane we wcześniejszym etapie formy, należy wykonać mieszarkę”.

- „wykonaliśmy dwa silosy na gips i perlit oraz zasobnik na wodę. Wagi osobne dla gipsu, perlitu i wody. Mieszarka z mieszadłem planetarnym o określonej pojemności, wystarczającej do uzyskania mieszanki do zalania sześciu form. Mieszarka dodatkowo zaopatrzona jest w myjkę, która pod ciśnieniem ją myje. Podajniki ślimakowe transportujące gotową mieszankę oraz prasę do wyciskania mieszanki do form”.

- „cały proces odbywa się na 15 stanowiskach jednocześnie, gdzie na pierwszym stanowisku zalewane jest 5 bloczków, na drugim kolejne 5 i na trzecim następne 5 bloczków. Bloczki krążą w wózku pętli do pełnego związania, po czym wózek kierowany jest na stanowisko rozformowania. Następnie bloczki transportowane są do suszarni. Po całkowitym wysuszeniu i wychłodzeniu bloczki układane są na palecie, zabezpieczone i transportowane do magazynów wyrobów gotowych”

Dotychczasowe prace obejmowały: narysowanie modelu, znalezienie podmiotu który podjąłby się wykonania formy i ustalenie terminu rozpoczęcia prac-zakup materiału.

W podsumowaniu raportu zawarto zapisy, że prace polegały na:

- „wykonaniu koncepcji 3D działania formy rozkładanej 3-bloczkowej, wykonaniu projektu 2D formy rozkładanej 3-bloczkowej oraz wykonaniu koncepcji 3D stanowiska rozformowywania bloczka”.

W celu udokumentowania wykonania powyższych koncepcji zwrócono się do Beneficjenta aby przedłożył rzeczzone koncepcje o których mowa w w/w Raporcie wraz z informacją, kto był ich autorem. Wziąwszy powyższe pod uwagę należało przedłożyć stosowne dokumenty: w przypadku zlecenia firmie zewnętrznej – umowę i dokumenty księgowo potwierdzające wypłatę wynagrodzenia a w przypadku stworzenia koncepcji we własnym zakresie - dokumenty poświadczające, kto był autorem opracowania oraz uprawnienia/kwalifikacje do projektowania maszyn i urządzeń. W przypadku sporządzenia projektu formy oraz wykonania formy przez podmiot zewnętrzny, należy przedstawić rzeczony projekt, umowę między stronami i dowód/-y księgowy/-e potwierdzający/-e zapłatę wynagrodzenia. W przypadku zaś

zakupu materiałów do wykonania formy przez Beneficjenta, należy przedstawić dowody księgowe potwierdzające fakt ich zakupu. Ponadto należy przedłożyć opracowany projekt koncepcyjny stanowiska zalewania i rozformowywania bloczka gipsowego oraz przedłożyć raporty z badań, w tym analizy fizykochemiczne. Dodatkowo należy przedłożyć dokumenty potwierdzające wypłatę wynagrodzenia dla osób sporządzających przedmiotowe raporty. Ponadto należy przedłożyć dokumentację fotograficzną wybranego wariantu mieszanki z przygotowanej formy.

Wyjaśnienia Beneficjenta:

*Beneficjent wskazuje, iż opisane w raportach kwartalnym dotychczasowe prace tj. **wykonanie i posiadanie** poszczególnych elementów prototypu odnoszą się do etapu projektowania.*

Beneficjent wskazuje, iż czynności wskazane w raportach kwartalnych były realizowane przez współpracowników, nie opłacanych bezpośrednio w projekcie. Skład osobowy zespołu wykonującego w/w czynności jest objęty umową o zachowaniu poufności. Rezultaty przeprowadzonych badań nie są znane konkurencji. Jest to know-how

Autorem powyższych koncepcji jest która jest wyłącznym właścicielem praw autorskich do myśli technologicznej linii. Z uwagi na zawarte umowy o zachowaniu poufności pomiędzy osobami biorącymi udział w opracowaniu koncepcji, a co za tym idzie obwarowywanie, ich karami umownymi w zakresie ujawniania zasad współpracy oraz osób biorących w nich udział. Beneficjent nie może wskazać imiennie wszystkich osób biorących udział w opracowaniu koncepcji ale jest w stanie zagwarantować, że dołożył należytej staranności przy zabezpieczeniu swoich praw do koncepcji .

Autorem raportów z badań fizycznych, chemicznych oraz obserwacji mających na celu opracowanie optymalnego składu mieszaniny do tworzenia bloczka jest o.o. (Beneficjent przekazał w załączeniu do przedłożonych wyjaśnień – raporty z prac B+R w ramach I etapu - dowód 5).

W raporcie kwartalnym nr 2/2021 zostało przedstawione, iż zrealizowano: wykonanie koncepcji 3D działania formy rozkładanej 3 bloczkowej, wykonanie projektu 2D formy rozkładanej 3 bloczkowej i wykonanie koncepcji 3 D stanowiska rozformowywania bloczka. Przedstawiona koncepcja 3D działania formy rozkładanej 3 bloczkowej podczas kontroli doraźnej przedstawia koncepcje działania formy oraz koncepcję 3D stanowiska rozformowywania bloczka. W załączeniu przekazano projekt 2D formy rozkładanej 3-bloczkowej. Autorem jest

W rzeczonych raportach z prac B+R w ramach etapu I - nie wskazano, kiedy raporty zostały sporządzone, nie wskazano danych personalnych osób sporządzających raporty, wykonujących badania, opracowujących metodykę, dokonujących analizy, opisujących wnioski. Przedłożone raporty nie zostały przez nikogo zaakceptowane ani podpisane. Załączony projekt 2D formy rozkładanej 3 bloczkowej (kartka A4 rysunek techniczny-dowód nr 6) nie zawiera danych autora. Nie wiadomo czy osoby wykonujące rysunek techniczny mają odpowiednie uprawnienia czy kwalifikacje. Beneficjent nie odpowiedział jaki podmiot wykonał formę bloczka samozaciskowego. Nie przedstawił opracowanego projektu formy. Nie przedstawił dokumentów księgowych potwierdzających fakt zakupu materiałów do wykonania bloczka samozaciskowego. W tym miejscu należy podkreślić, że Beneficjent nie przedstawił realnej dokumentacji Zespołowi Kontrolnemu na wykonanie prac opisanych w raportach kwartalnych i raportach prac B+R w ramach etapu I.

Ponadto, należy zwrócić uwagę, iż Beneficjent przesłał raport kwartalny nr 3/2021 do Departamentu Inwestycji i Rozwoju (data wpłynięcia 14.10.2021 r.), w którym m.in. załącza opracowany projekt formy z dnia 15.07.2021 r. gdzie jako autor wskazany jest Zespół kontrolny ustalił na podstawie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, iż Pan prowadzi biuro projektowe pod nazwą Wziąwszy to pod uwagę należy stwierdzić, że treść raportu kwartalnego nr 3/2021 w zakresie dotyczącym autora projektu formy jest sprzeczna z wyjaśnieniami Beneficjenta w których stwierdzono, że autorem projektu formy jest firmao. Zespół Kontrolny, podkreślił że projekt formy nie został okazany podczas kontroli doraźnej w dniu 12.08.2021 r. Jednocześnie Beneficjent wraz z wyjaśnieniami przekazanymi do Departamentu Kontroli i Certyfikacji RPO (data wpłynięcia 10.12.2021 r.) nie przesłał projektu formy oraz dokumentacji potwierdzającej jej wykonanie przez podmiot zewnętrzny.

3. Zgodnie z zapisem planu prac badawczo-rozwojowych zawartym w sekcji IV – Zdolność Wnioskodawcy do wykonania projektu i wdrożenia jego rezultatów wynika, że:

- w części 3 - Planu prac B+R - Kadra zarządzająca zaangażowana w projekt - zakładano powołanie Zespołu projektowego, w skład którego wchodzi „Kierownik projektu, Zespół Wsparcia Projektu (personel administracyjny, księgowy), Zespół Naukowy (personel realizujący prace badawcze i rozwojowe) oraz Zespół techniczny (personel stanowiący wsparcie techniczne)”.

W zawiązku z powyższym zwrócono się o wyjaśnienie czy doszło do powołania w/w Zespołu. W przypadku powołania rzeczony zespół należy wskazać jego skład z przypisaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego oraz przedłożyć umowy potwierdzające stosunek pracy wraz z dokumentami ZUS (ZUA, RCA za m-ce świadczenia pracy, listy obecności, arkusze czasu pracy). Ponadto należy przedłożyć szczegółowe plany realizacji na kolejny okres przygotowane w trakcie spotkań Zespołu projektowego, które miały się odbywać minimum raz na miesiąc oraz po zakończeniu zadania.

Wyjaśnienia Beneficjenta:

Wsparcie dla realizacji projektu stanowi wspomniany zespół projektowy, który ma charakter nieformalny, nie są podpisywane listy obecności. Listę obecności podpisuje tylko kierownik projektu. Kadra zespołu projektowego nie jest opłacana z projektu. W skład zespołu projektowego wchodzi współpracownicyo. Skład osobowy jest objęty umową o zachowaniu poufności. W trakcie konsultacji Zespołu omawiane są zrealizowane dotychczas działania, porównane z przyjętymi założeniami. Jak również przygotowany jest plan na kolejny okres. Pandemia wirusa Covid 19 wpłynęła na przyjęty model zarządzania projektem, który w chwili obecnej nastawiony jest bardziej na uniknięcie ryzyk celem osiągnięcia zakładanych kamieni milowych. Plany realizacji badań pokrywają się z planem B+R.

Beneficjent nie przedstawił składu Zespołu projektowego i planów przygotowywanych w trakcie spotkań Zespołu projektowego. Beneficjent nie przedstawił żadnej dokumentacji czy doszło do powołania Zespołu projektowego.

4. W projekcie zaplanowano zatrudnienie Zespołu badawczego składającego się z trzech osób zatrudnionych w wymiarze 1 etatu każda na stanowisku do obsługi formy, do obsługi suszarni oraz do transportu gotowego wyrobu. Zgodnie z Oświadczeniem złożonym przez Prokurenta Spółki – w dniu 12.08.2021 r., osoby te nie zostały zatrudnione. Przy opisie procesu produkcji bloczków w Raporcie nr 2/2021 z dnia 09.07.2021 r. zostały wskazane czynności, które miały być wykonywane przez osoby zatrudnione w ramach projektu, tj. w/w Zespół badawczy (3 osoby). Wobec czego zwrócono się z prośbą aby wyjaśnić, kto wykonywał te czynności. Jeżeli było to świadczenie w pracowniczej bądź niepracowniczej formie zatrudnienia, należy przedłożyć umowy to potwierdzające wraz z dokumentami dotyczącymi wypłaty wynagrodzenia, dokumentami ZUS (ZUA, RCA za m-ce świadczenia, WUA jeżeli dotyczy) oraz listy obecności a w przypadku umowy o świadczenie – umowę wraz z dokumentem/-ami potwierdzającym/-i wypłatę wynagrodzenia.

Wyjaśnienia Beneficjenta:

..... zgodnie z zapisami Planu B+R zadeklarowała zatrudnienie 3 nowych pracowników w Etapie I - pracownik przy obsłudze formy, będzie odpowiedzialny za mieszanie surowców i formowanie gotowego produktu (1osoba=1etat=1stanowisko=1EPC), pracownik przy obsłudze suszarni, będzie odpowiedzialny za proces transportu form z wyrobem do suszarni (1osoba=1etat=1stanowisko=1EPC), pracownik który będzie zajmował się m.in. odwożeniem palet z gotowym wyrobem do magazynu oraz załadunek gotowych wyrobów (1osoba=1etat=1stanowisko=1EPC) do realizacji zadań do końca października 2021 r. Jednakże, w dniu 24.09.2021 r, skierowano prośbę do IZ o wydłużenie etapu I do 30.04.2022 r. z uwagi na problemy zgłaszane przez wykonawcę w zakresie terminowej realizacji zamówień na wykonanie prototypu i wynajmu linii do produkcji bloczków. Beneficjent planuje zatrudnić 3 osoby w terminie późniejszym, nie później niż do końca nowo ustalonego terminu zakończenia etapu I. Czynności wskazane w raportach kwartalnych były realizowane przez współpracowników nie opłacanych bezpośrednio w projekcie. Skład osobowy jest objęty umową o zachowaniu poufności.

Zespół Kontrolny zwrócił więc uwagę, iż Beneficjent nie dokonał zatrudnienia zespołu badawczego. Jednocześnie wymienione etaty były niezbędne do realizacji zaplanowanych w projekcie prac oraz osiągnięcia założonych celów projektu. Ponadto Beneficjent zasłaniając się zasadą poufności nie wskazał personalnie osób (wchodzących w skład), które wykonywały badania co może m.in. wskazywać iż badania faktycznie nie zostały przeprowadzone. Dodatkowo taki stan może potwierdzać fakt, że zgodnie z wyjaśnieniami Beneficjenta potrzebował On około dwóch lat i 8 miesięcy aby w ramach projektu zaprojektować poszczególne elementy prototypu.

5. Z sekcji IV Planu prac B+R – Zdolność Wnioskodawcy do wykonania projektu i wdrożenia jego rezultatów z części 1 Doświadczenie w działalności badawczo - rozwojowej, wynika, że Kadra naukowo - badawcza miała prowadzić nadzór merytoryczny nad kadrą realizującą projekt. Zgodnie z Oświadczeniem złożonym przez Prokurenta Spółki – w dniu 12.08.2021 r., w projekcie jest zatrudniony jedynie Kierownik projektu na ¼ etatu. Wobec czego zwrócono się z prośbą aby wyjaśnić w jaki sposób było wykonywane świadczenie. Dodatkowo należy wyjaśnić w jakim stosunku pracy została nawiązana współpraca z Kadram naukowo-badawczą i przedłożyć stosowne dokumenty potwierdzające ten fakt, w tym dokumenty potwierdzające posiadane wykształcenie oraz wypłatę wynagrodzenia.

Wyjaśnienia Beneficjenta:

Kadra naukowo-badawcza zaangażowana w projekt to osoby, będące współpracownikami Kwalifikacje i doświadczenie kadry zostały opisane w Planie B+R. Pracownicy nie są bezpośrednio zatrudnieni w projekcie. Wymieniony zespół posiada stosowne kwalifikacje i doświadczenie do potwierdzenia i przeprowadzenia prac B+R, osiągnięcia zakładanych celów głównych i szczegółowych w ramach przedmiotowego projektu.

Zespół Kontrolujący zwrócił uwagę, iż:

Projekt przewiduje wykorzystanie kadry naukowo-badawczej przy realizacji badań przemysłowych i prac rozwojowych. Beneficjent nie wskazał kto personalnie z kadry wykonywał dotychczas prace B+R i w jakim stosunku pracy została nawiązana współpraca.

6. Z sekcji IV Planu prac badawczo-rozwojowych – Zdolność Wnioskodawcy do wykonania projektu i wdrożenia jego rezultatów z części 3 Kadra zarządzająca zaangażowana w projekt, wynika, że „Kierownik projektu będzie odpowiedzialny za zarządzanie czasem i osobami realizującymi zadania projektowe, monitorowanie postępu prac oraz ryzyka na każdym etapie projektu, rozliczanie wykonywania zadań i czasu pracy na podstawie arkuszy czasu pracy”. Wobec czego, należy przedłożyć rzeczony arkusze.

Wyjaśnienia Beneficjenta:

Kierownik projektu będzie m.in. rozliczał na podstawie arkuszy czasu pracy-listy obecności pracowników zatrudnionych bezpośrednio w projekcie.. Mając na uwadze fakt, iż Beneficjent nie zatrudnił jeszcze pracowników opłacanych bezpośrednio z projektu, nie są prowadzone listy obecności.

Zespół Kontrolny stwierdził, że Beneficjent nie przesłał w jaki sposób było wykonywane świadczenie pracy i co dokładnie zostało wykonane przez Kierownika projektu. Nie zostały przesłane rzeczony arkusze. Należy zwrócić uwagę, iż do zadań Kierownika projektu oprócz koordynowania przebiegu prac merytorycznych jak i finansowych należało również odpowiadanie za kontakt z IZ RPOWŚ. Do dnia sporządzenia raportu pokontrolnego Kierownik projektu nie widniał w systemie SI2014 jako osoba upoważniona. W tym miejscu należy podkreślić, że Beneficjent nie przedstawił realnej dokumentacji na wykonanie pracy przez Kierownika projektu.

7. W sekcji III Planu prac badawczo-rozwojowych - Prace badawczo-rozwojowe w części 2 Planowane prace badawczo-rozwojowe wskazano, że w ramach etapu 2 zostanie wykonany prototyp linii (linia pilotażowa) do produkcji bloczków samozaciskowych. „Do rezultatów

końcowych zadania należeć będzie: opracowanie projektu prototypu linii do produkcji bloczków samozaciskowych o wydajności pracy 900 bloczków/h i dokumentacji technicznej oraz budowa stanowiska badawczego umożliwiającego testowanie technologii w warunkach zbliżonych do rzeczywistych.” W związku z już przeprowadzonym postępowaniem na sprzedaż wraz z dostawą i uruchomieniem prototypu linii produkcyjnej do produkcji bloczków gipsowych, należy przedłożyć projekt prototypu linii wraz z dokumentacją techniczną.

Wyjaśnienia Beneficjenta:

Do rezultatów zadania 2 należeć będzie opracowanie projektu prototypu linii do produkcji bloczków samozaciskowych i dokumentacji technicznej oraz budowa stanowiska badawczego umożliwiającego testowanie technologii w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. W wyniku realizacji zadania nastąpi potwierdzenie zakładanych założeń odnoszących się do docelowej technologii oraz optymalizacja poszczególnych procesów. W chwili obecnej jesteśmy w trakcie realizacji etapu I projektu. Ostateczny projekt prototypu linii do produkcji bloczków samozaciskowych i dokumentacja techniczna oraz budowa stanowiska badawczego umożliwiającego testowanie technologii w warunkach zbliżonych do rzeczywistych w etapie 2 zostaną zrealizowane po zakończeniu etapu I, w momencie osiągnięcia kamienia milowego tego etapu.

W zakresie zgodności realizacji projektu z umową o dofinansowanie Zespół Kontrolny stwierdził, że Beneficjent nie wypełnił zobowiązania w zakresie przekazania wszelkich dokumentów związanych z realizacją projektu.

Należy podkreślić, że pomimo wezwania o dostarczenie dokumentów związanych z realizacją projektu, Beneficjent nie przedstawił dokumentacji potwierdzającej realizację projektu. Nie przedstawił realnej dokumentacji fotograficznej potwierdzającej wykonanie prac opisanych w raportach kwartalnych. W rzeczonych raportach z prac B+R w ramach etapu I przesłanych do Departamentu Kontroli i Certyfikacji RPO - nie wskazano, kiedy raporty zostały sporządzone, nie wskazano danych personalnych osób uczestniczących w pracach B+R, przedłożone dokumenty nie został przez nikogo zaakceptowane ani podpisane.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że Beneficjent w zakresie realizacji i zgodności projektu z umową o dofinansowanie naruszył § 13 ust. 1 pkt 3 umowy o dofinansowanie, z treści którego wynika, że Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania do Instytucji Zarządzającej wszelkich dokumentów, informacji i

oświadczeń związanych z realizacją Projektu, których Instytucja Zarządzająca zażąda w okresie realizacji Projektu i jego trwałości. Ponadto stwierdzono również **naruszenie § 2 ust. 2 umowy o dofinansowanie ponieważ Beneficjent nie realizuje zakresu rzeczowego projektu oraz prac badawczych zgodnie z założeniami projektu określonymi we wniosku o dofinansowanie.**

Jednocześnie stwierdzono, że Beneficjent podpisał umowę z wykonawcą w dniu 14.01.2021 r. i nie informował IZ RPOWŚ o napotkanych problemach co do jej realizacji w składanych wnioskach rozliczających zaliczkę. Dopiero po kontroli doraźnej, przedstawia problem z dochowaniem terminu przez wykonawcę. Beneficjent ma do zrealizowania jeszcze jeden etap prac z dwóch założonych w projekcie. Biorąc więc pod uwagę czas jakiego by potrzebował Beneficjent na zrealizowanie I Etapu, ukończenie kolejnego wymagałoby wydłużenia terminu co najmniej do 30.04.2023 r. Należy, zwrócić uwagę iż termin zakończenia I etapu, a co za tym idzie osiągnięcia kamienia milowego już raz został przesunięty. W ocenie Zespołu Kontrolującego istnieje więc realne zagrożenie niezrealizowania przedmiotu projektu nawet przy założeniu wydłużenia jego realizacji, a tym samym nie osiągnięcia celu projektu oraz założonych w projekcie wskaźników produktu i rezultatu.

Ponadto, Beneficjent nie wywiązał się z realizacji etapu I w okresie od 01.12.2018 do 31.10.2021 (brak osiągnięcia kamienia milowego) do czego był zobowiązany zgodnie § 3 pkt. I ppkt. 10 regulaminu konkursu w ramach naboru nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-203/18.

Należy zwrócić uwagę, iż pierwsza kontrola doraźna projektu (bez zawiadomienia) w dniu 29.07.2021 r. nie została przeprowadzona. Beneficjent nie poddał się kontroli.

Zapisy Planu B+R w ramach etapu I wprost informują, że Etap I jest kluczowym elementem z punktu widzenia całego projektu. Miała powstać nowatorska technologia produkcji innowacyjnego bloczka samozaciskowego, przy wykorzystaniu zespołu badawczego i elementów prototypu niezbędnych do realizacji badań. Na podstawie uzyskanych wyników miała zostać podjęta decyzja o kontynuacji, przerwaniu lub modyfikacji projektu. Mając zatem na uwadze powyższe, nie jest zasadnym ponoszenie wydatków związanych z pracami, dotyczącymi najmu linii które mają zostać przeprowadzone w II etapie, w sytuacji, gdy nie został zakończony I etap projektu.

Instytucja Zarządzająca dokonała również weryfikacji zgodności dokumentacji dotyczącej zakupów dokonywanych na potrzeby realizacji projektu.

I tak stwierdzić należy, że Beneficjent złożył za pośrednictwem systemu informatycznego SL2014 wnioski o płatność:

- w dniu 12.12.2019 r., został zatwierdzony wniosek o płatność zaliczkową RPSW.01..... na kwotę zł W kolejnych wnioskach o płatność Beneficjent rozliczał jedynie koszty wynagrodzeń kierownika zarządzającego projektem. W dniach 18.12.2020 r., i 21.12.2020 r., Beneficjent dokonał zwrotu pozostałej kwoty zaliczki w wysokości zł.

- w dniu 22.01.2021 r, został zatwierdzony wniosek o płatność zaliczkową na kwotę zł, zaliczka została wypłacona 03.02.2021 r.

W raportach kwartalnych wskazano: wykonywane prace jakie Beneficjent miał wykonać zgodnie z planem prac badawczo rozwojowych w pierwszym etapie, nie zostały przedstawione w składanych wnioskach o płatność.

Beneficjent podczas kontroli doraźnej w dniu 12 sierpnia 2021 r. przedstawił kontrolującemu wydatki dla zadania 2 pn. „Prace rozwojowe- etap 2 w zakresie VI poziomu technologicznego”.

-Rejestr Vat zakupu 4/2021 – (faktura zaliczkowa FZA/2/02/2021 na kwotę 369 000,00 zł brutto wraz z potwierdzeniem przelewu oraz JPK_V7M/04/2021/2 deklaracja miesięczna),

-Rejestr Vat zakupu 6/2021 – (faktura zaliczkowa FZA/2/05/2021 na kwotę 3 472 536,00 zł brutto wraz z potwierdzeniem przelewu oraz JPK_V7M/06/2021/1 deklaracja miesięczna).
(dowód 9).

W przedłożonym Zespołowi Kontrolnemu oświadczeniu zostało wskazane, iż (...) *koszty poniesione zgodnie z umową 1/01/2021/LOG zostały zaewidencjonowane w księgach na kontach zespołu „6”-RMK. W związku z tym, że konta te są przeznaczone na Badania i rozwój nie są amortyzowane. Zapłacona została jedynie zaliczka. Nie został zakończony etap I projektu.(...)*

Mając powyższe na uwadze stwierdzono, że nie jest zasadnym ponoszenie wydatków związanych z pracami, które mają zostać przeprowadzone w II etapie, w sytuacji, gdy nie został zakończony I etap projektu.

Weryfikacja zrealizowanych dotychczas w miejscu realizacji projektu prac badawczych założonych w dokumentacji projektowej.

W związku z nieobecnością Kierownika projektu Pana weryfikacja dokumentacji w zakresie wykonywania przez Beneficjenta zaplanowanych prac badawczo-

rozwojowych I etapu nie została dokonana w dniu kontroli doraźnej z uwagi na brak dokumentacji. Beneficjent w dniu kontroli nie przedstawił żadnych dowodów na to, że wykonywał badania przewidziane w Planie B+R. Pod adresem, gdzie znajduje się siedziba spółki, na terenie znajduje się również Laboratorium W pomieszczeniu nazwanym „Laboratorium analiz fizycznych” Beneficjent pokazał „gipsowy” bloczek oraz formę boczka samozaciskowego. Zespół Kontrolujący ze względu na brak informacji od Beneficjenta oraz brak możliwości obiektywnej weryfikacji i oceny w trakcie oględzin boczka nie może potwierdzić, czy w laboratorium trwały prace B+R mające na celu dobranie odpowiednich komponentów do stworzenia prawidłowego i funkcjonalnego boczka. W laboratorium nie było pracowników a stan techniczny pomieszczenia oraz warunki w ocenie Zespołu Kontrolującego uniemożliwiały prowadzenie badań. Beneficjent nie okazał wymienionych w planie prac badawczo-rozwojowych zasobów technicznych laboratorium.

Biorąc pod uwagę przeprowadzone czynności kontrolne w miejscu realizacji projektu, na podstawie wizji lokalnej przeprowadzonej w miejscu realizacji projektu stwierdzono, że projekt nie jest realizowany w miejscu realizacji projektu. Na budynku znajduje się tylko tablica informacyjna.

Biorąc pod uwagę przeprowadzone czynności kontrolne stwierdzono, iż Beneficjent nie osiągnął założonych we wniosku o dofinansowanie wskaźników realizacji projektu:

Kluczowe wskaźniki produktu:

- 1) Liczba wspartych laboratoriów badawczych [szt.] – nie zakładano realizacji wskaźnika;
- 2) Liczba realizowanych projektów B+R [szt.] – wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli, wartość docelowa wynosi - 1 szt.
- 3) Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26) [przedsiębiorstwa] – wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli, wartość docelowa wynosi - 1 szt. .
- 4) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) [przedsiębiorstwa] – wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli, wartość docelowa wynosi - 1 szt.
- 5) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) [przedsiębiorstwa] – wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli, wartość docelowa wynosi - 1 szt.

6) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28) [przedsiębiorstwa] – wskaźnik na dzień kontroli nie został zrealizowany, wartość docelowa wynosi - 1 szt.

7) Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami [szt.] – nie zakładano realizacji wskaźnika;

8) Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych [osoby] – nie zakładano realizacji wskaźnika;

9) Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych [mężczyźni] – nie zakładano realizacji wskaźnika;

10) Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych [kobiety] – nie zakładano realizacji wskaźnika;

11) Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.] - nie zakładano realizacji wskaźnika;

12) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) [zł] - wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli, wartość docelowa wynosi 8 302 700,00 zł.

Kluczowe wskaźniki rezultatu:

1) Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych [szt.] – nie zakładano realizacji wskaźnika;

2) Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej [szt.] – wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli, wartość docelowa wynosi - 1 szt.

3) Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej [szt.] – nie zakładano realizacji wskaźnika;

4) Liczba utrzymanych miejsc pracy [EPC] - wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli, wartość docelowa wynosi – 3 EPC.

5) Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych [szt.] - nie zakładano realizacji wskaźnika;

6) Liczba wprowadzonych innowacji procesowych [szt.] – wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli, wartość docelowa wynosi - 1 szt.

7) Liczba wprowadzonych innowacji produktowych [szt.] – wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli, wartość docelowa wynosi - 1 szt.

8) Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika;

- 9) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach [EPC] - wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli, wartość docelowa wynosi 3 EPC.
- 10) Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) mężczyźni [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika;
- 11) Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) kobiety [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika;
- 12) Liczba utrzymanych miejsc pracy mężczyźni [EPC] - wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli ; wartość docelowa wynosi 2 EPC.;
- 13) Liczba utrzymanych miejsc pracy kobiety [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika,
- 14) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach kobiety [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika.
- 15) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach mężczyźni [EPC] - wskaźnik nie został zrealizowany na dzień kontroli; wartość docelowa wynosi 3 EPC;
- 16) Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy kobiety [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika;
- 17) Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy mężczyźni [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika;
- 18) Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika;

Reasumując Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że:

- 1) **Beneficjent, nie realizuje zakresu rzeczowego projektu oraz prac badawczych zgodnie z założeniami projektu określonego we wniosku o dofinansowanie, co stanowi naruszenie § 2 ust. 2 umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW.....,**
- 2) **Beneficjent nie realizuje projektu, w sposób zapewniający osiągnięcie wskaźników produktu zakładanych we wniosku o dofinansowanie, co stanowi naruszenie § 7 ust. 1 umowy o dofinansowanie projektu nr**
- 3) **Beneficjent w zakresie realizacji i zgodności projektu z umową o dofinansowanie naruszył § 13 ust. 1 pkt 3 umowy o dofinansowanie, z treści którego wynika, że Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania do Instytucji Zarządzającej wszelkich dokumentów, informacji i oświadczeń związanych z realizacją Projektu, których Instytucja Zarządzająca zażąda w okresie realizacji Projektu i jego trwałości.**

4) Beneficjent nie wywiązał się z realizacji etapu I od 01.12.2018 do 31.10.2021 (brak osiągnięcia kamienia milowego) do czego był zobowiązany zgodnie § 3 pkt. I ppk 10 regulaminu konkursu w ramach naboru nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-203/18.

5) Beneficjent na dzień kontroli nie zrealizował wskaźników produktów,

6) Beneficjent na dzień kontroli nie zrealizował wskaźników rezultatu.

W związku z powyższym IZ RPOWŚ 2014 – 2020 na podstawie art. 143 rozporządzenia 1303/2013 ustaliła wartość pomniejszenia wydatków kwalifikowalnych w następujący sposób:

$$W_p = W\% \times W_{kw} = 100\% \times 3\,235\,200,00 \text{ zł} = 3\,235\,200,00 \text{ zł}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

W_p – wartość pomniejszenia,

W_{kw} – wartość wydatków kwalifikowalnych ujęta we wnioskach płatność nr

RPSW.....

.....

.....

$W\%$ – stawka procentowa

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i 50,00 % poziom dofinansowania, obniżenie wartości dofinansowania wydatków kwalifikowalnych ujętych we wnioskach o płatność

.....

.....

..... wynosi: $3\,235\,200,00 \text{ zł} * 50,00\% = 1\,617\,600,00 \text{ zł}$.

Ponadto biorąc pod uwagę, iż Beneficjent w uprzednio zatwierdzonych wnioskach o płatność rozliczył już wydatki na wynagrodzenia personelu projektu, IZ RPOWŚ 2014 – 2020 na podstawie art. 143 rozporządzenia 1303/2013 ustaliła wartość korekty finansowej w następujący sposób:

$$W_k = W_{kw} \times W\% = 63\,000,00 \text{ zł} \times 100\% = 63\,000,00 \text{ zł}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

W_k – wartość korekty finansowej,

W_{kw} – wartość wydatków kwalifikowalnych ujęta we wnioskach płatność nr

RPSW.....

.....

$W\%$ – stawka procentowa

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i 50% poziom dofinansowania, obniżenie wartości korekty finansowej wydatków ujętych we wskazanych wnioskach o płatność wynosi: $63\ 000,00\ \text{zł} * 50\% = 31\ 500,00\ \text{zł}$.

Biorąc pod uwagę powyższe Instytucja Zarządzająca zaleciła pomniejszenie wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność nr

..... o kwotę wydatków

kwalifikowalnych w wysokości 3 235 200,00 zł w tym dofinansowanie **1 617 600,00 zł** a

ponadto w **związku z tym, że wydatki związane z zatrudnieniem personelu projektu**

zostały już rozliczone w uprzednio zatwierdzonych wnioskach o płatność nr

RPSW.....

.....

..... **nałożenie stosownej korekty finansowej na wydatki kwalifikowalne w wysokości**

63 000,00 zł w tym dofinansowanie 31 500,00 zł.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że różnica pomiędzy kwotą dofinansowania w wysokości 1 617 600,00 stanowiąca pomniejszone dofinansowanie w ramach wniosków o płatność nr

RPSW.....

..... **a kwotą korekty finansowej w wysokości 31 500,0 zł w ramach**

wniosków o płatność nr RPSW.....,

RPSW..... oraz

RPSW..... stanowi niewydatkowaną oraz nierozliczoną

zaliczkę w wysokości 1 879 547,50 zł, która w wyniku rozwiązania umowy o

dofinansowanie podlega zwrotowi wraz z należnymi odsetkami.

Beneficjent wniósł zastrzeżenia do Informacji Pokontrolnej a Instytucja Zarządzająca po zapoznaniu się z przedstawionymi argumentami Beneficjenta i ponownej analizie materiału w zakresie stwierdzonej nieprawidłowości, podtrzymała swoje stanowisko wyrażone we wspomnianej powyżej Informacji Pokontrolnej.

1) Beneficjent w przedłożonym piśmie, tj. zastrzeżeniach do Informacji Pokontrolnej, potwierdził że *„do dnia kontroli nie zostały zakupione elementy prototypu, które powinny być zakupione zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie oraz planem prac badawczo-rozwojowych w trakcie realizacji projektu. Etap I projektu nie został ukończony. Beneficjent podkreśla, iż*

niejednokrotnie informował IZ ROPWŚ o napotkanych problemach i wnioskował o przedłużenie realizacji Etapu I. Na terminy realizacji określonych zadań wpłynęła siła wyższa, nie został jeszcze osiągnięty kamień milowy etapu I”

Należy, zaznaczyć że Departament Kontroli i Certyfikacji RPO dokonuje weryfikacji realizacji projektu zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie. **Zauważyć należy, że od momentu rozpoczęcia realizacji projektu, tj. od 01.12.2018 r, do dnia przeprowadzenia kontroli doraźnej tj. przez dwa lata i 8 miesięcy Beneficjent nie dysponował elementami prototypu, które zgodnie z zapisami Planu B+R w ramach etapu I są niezbędne do realizacji badań przemysłowych, co jest kluczowym elementem z punktu widzenia całego projektu, ponieważ na podstawie uzyskanych wyników miała zostać podjęta decyzja o kontynuacji, przerwaniu lub modyfikacji projektu.**

2) Beneficjent wyjaśnił, *„iż w trakcie kontroli doraźnej pokazał projekt 3D formy bloczka samozaciskowego, projekt koncepcyjny, stanowiska zalewania i rozformowywania bloczka gipsowego. Wykonawcą zamówienia na realizację usługi dostawy i uruchomienia prototypu linii produkcyjnej do produkcji bloczków gipsowych są
Materiały do wykonania formy leżą po stronie wykonawcy. Projekt formy z dnia 15.07.2021 r, przedłożony do raportu kwartalnego 3/2021 podpisany przez, stanowił jedynie koncepcje wizualną, firma ta nie posiada jakiegokolwiek prawa autorskiego do projektu formy. Beneficjent jest ich posiadaczem w całości”.*

Zespół kontrolny potwierdził, iż podczas kontroli doraźnej Beneficjent pokazał Zespołowi kontrolnemu projekt 3D formy bloczka samozaciskowego oraz bloczek gipsowy i formę bloczka samozaciskowego. W planie B+R wskazano, iż to Beneficjent dobierał odpowiednie komponenty do stworzenia prawidłowego i funkcjonalnego bloczka samozaciskowego. Do dnia złożenia niniejszych zastrzeżeń nie przedstawiono dokumentów księgowych potwierdzających fakt zakupu materiałów do wykonania bloczka samozaciskowego. Beneficjent nie przedstawił Zespołowi kontrolnemu jakiegokolwiek dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy współpracy z Panem

3) Beneficjent w przedłożonych zastrzeżeniach wskazał iż, *„Zdolność Wnioskodawcy do wykonywania projektu i wdrożenia jego rezultatów, planowano powołanie Zespołu projektowego, w skład którego wchodzi Kierownik projektu, Zespół Wsparcia Projektu (personel administracyjny, księgowy), Zespół Naukowy (personel realizujący prace badawcze i rozwojowe) oraz Zespół techniczny (personel stanowiący wsparcie techniczne)”. Beneficjent*

podkreśla, iż wyjaśniał już IZ RPOWŚ że wsparciem do realizacji projektu jest Zespół projektowy który ma charakter nieformalny, nie są podpisywane listy obecności. Za wyjątkiem kierownika projektu. W skład zespołu projektowego wchodzi współpracownicySp. z.o.o. – skład osobowy jest objęty umową o zachowaniu poufności. Beneficjent potwierdza iż, kadra 3 nowych pracowników planowana do zatrudnienia w ramach realizacji Etapu I projektu nie została zatrudniona, z przyczyn niezależnych o czym informował kilkakrotnie IZ RPOWŚ”

Zespół kontrolny zwrócił uwagę, iż Beneficjent nie dokonał zatrudnienia zespołu badawczego. Jednocześnie wymienione etaty były niezbędne do realizacji zaplanowanych w projekcie prac oraz osiągnięcia założonych celów projektu. Ponadto Beneficjent zasłaniając się zasadą poufności nie wskazał personalnie osób (wchodzących w skład zespołu projektowego składającego się, ze współpracowników z.o.o.), co może m.in. wskazywać iż faktycznie taki zespół projektowy mógł nie istnieć. Beneficjent nie przedstawił planów przygotowywanych w trakcie spotkań Zespołu projektowego. Beneficjent nie przedstawił żadnej dokumentacji czy doszło do powołania Zespołu projektowego. Beneficjent nie przesłał w jaki sposób było wykonywane świadczenie pracy i co dokładnie zostało wykonane przez Kierownika projektu.

4) Beneficjent stwierdził, „ iż wbrew twierdzeniom ujawnionym w protokole kontroli, beneficjent już na etapie realizacji etapu I mógł podjąć decyzję o realizacji II etapu, bowiem uzyskane przez niego wyniki w etapie I przynosiły efekty, w oparciu o które można było dokonywać sukcesywnego zakupu elementów linii do Etapu II. Przyjęte rozwiązanie było podyktowane aktualną sytuacją rynkową. Okres oczekiwania na poszczególne części linii w związku z załamaniem dostaw początkowo związany z pandemią covid-19 oraz sytuacją geopolityczną warunkował konieczność zastosowania takiej formy realizacji projektu. W swoich działaniach Beneficjent podkreśla iż w obecnej sytuacji gospodarczej działania beneficjenta były bardzo dobrym rozwiązaniem , albowiem zabezpieczyły możliwość realizacji projektu.”

Beneficjent nie wypełnił zobowiązania w zakresie przekazania wszelkich dokumentów związanych z realizacją projektu. Beneficjent nie przedstawił realnej dokumentacji potwierdzającej realizację projektu. Nie jest zasadnym ponoszenie wydatków związanych z pracami, które mają zostać przeprowadzone w II etapie realizacji projektu w sytuacji, gdy nie został zakończony I etap projektu. Wyjaśnienia

Beneficjenta stoją w sprzeczności z zapisami planu prac B+R, gdzie elementy prototypu były niezbędne do realizacji badań.

5) Beneficjent stwierdził, iż w dniu kontroli doraźnej, która nastąpiła ok. 0,5 godziny po tym jak dotarła do siedziby firmy informacja o planowanej kontroli, nie był obecny Kierownik projektu Jednakże pod jego nieobecność firmę o. reprezentował prokurent Pan, który przekazał kontrolującym wszystkie posiadane na temat projektu informacje. Podczas kontroli Laboratorium, kontrolujący mieli możliwość dokonania wizji i rozmowy z Kierownikiem Laboratorium Panią Beatą Kosatką. Nadto zostały pokazane dotychczasowe rezultaty prac badawczych tj. bloczek gipsowy, który powstał w wyniku przeprowadzonych badań nad jego kształtem. W laboratorium znajdują się urządzenia które służyły w pracach badawczych nad opracowaniem bloczka samozaciskowego tj. mieszarka normowa, formy trójdzielne, prasa.”

Zespół kontrolny o przedmiotowej kontroli poinformował Beneficjenta między innymi również pocztą elektroniczną na adres wskazany we wniosku o dofinansowaniewa dni przed planowaną kontrolą. Należy wspomnieć iż, była to kolejna kontrola doraźna z uwagi na fakt iż pierwsza kontrola doraźna w dniu 29.07.2021r. nie została przeprowadzona, ponieważ Beneficjent nie poddał się kontroli. Zespół kontrolny, przypomina iż w pomieszczeniu nazwanym „Laboratorium analiz fizycznych” Beneficjent pokazał gotowy „gipsowy” bloczek oraz formę bloczka samozaciskowego. Zespół Kontrolujący ze względu na brak informacji od Beneficjenta oraz brak możliwości obiektywnej weryfikacji i oceny w trakcie oględzin bloczka nie może potwierdzić, czy w laboratorium trwały prace B+R mające na celu dobranie odpowiednich komponentów do stworzenia prawidłowego i funkcjonalnego bloczka. Paninie wskazała zespołowi kontrolnemu, żadnych urządzeń na których odbywały się badania. W laboratorium nie było pracowników a stan techniczny pomieszczenia oraz warunki dla prowadzonych badań w ocenie Zespołu Kontrolującego były nieodpowiednie. Beneficjent nie okazał wymienionych w planie prac badawczo-rozwojowych zasobów technicznych laboratorium. Biorąc pod uwagę przeprowadzone czynności kontrolne w miejscu realizacji projektu, na podstawie przeprowadzonej wizji lokalnej stwierdzono, że projekt nie jest realizowany w miejscu przewidzianym do realizacji projektu.

Z uwagi na nieprawidłowości stwierdzone w wyniku ww. kontroli doraźnej oraz wynikający z nich stan faktyczny w postaci nierealizowania zakresu rzeczowego projektu oraz prac badawczych zgodnie z założeniami projektu określonego we wniosku o dofinansowanie, Instytucja Zarządzająca na podstawie treści § 25 ust. 1 pkt 2 umowy o dofinansowanie pismem znak: IR-V.432.37.12.2019 z dnia 28 czerwca 2022 r dokonała rozwiązania umowy o dofinansowanie RPSW..... z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia następnego po dniu doręczenia niniejszego pisma. Przedmiotowa umowa o dofinansowanie, zgodnie z terminem doręczenia ww. pisma, została skutecznie rozwiązana wraz z dniem **27 sierpnia 2022 roku**.

Mając na uwadze regulację umowną zawartą w § 25 ust. 3, który brzmi: „*W przypadku rozwiązania umowy z powodów, o których mowa w ust. 1 i 2, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania dofinansowania do dnia zwrotu, w terminie 14 dni od dnia rozwiązania umowy i na rachunki bankowe wskazane przez Instytucję Zarządzającą*” całość otrzymanego dofinansowania w wysokości **3 528 647,50 zł** podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia wypłaty do dnia zwrotu.

Beneficjent kwestionował skuteczność wypowiedzenia umowy o dofinansowanie pismem z dnia 03.08.2022 r. oraz pismem z dnia 19.09 2022 r. powołując się na panującą pandemię COVID-19, jednak Instytucja Zarządzająca kilkakrotnie wskazywała, że panująca sytuacja epidemiologiczna była powszechnie znana a Beneficjent, do dnia kontroli doraźnej nie informował IZ RPOWŚ o napotkanych problemach oraz, że powyższe stanowisko zostało opisane w ostatecznej Informacji Pokontrolnej.

W nawiązaniu do ustaleń zawartych w Informacji Pokontrolnej nr 27/N/I/RPO/2021 z dnia 17.03.2022 r., a także w pismach znak: KC-I.432.434.2.2021 z dnia 25.05.2022 r. oraz znak: IR-V.432.37.12.2019 z dnia 28.06.2022 r. tj. rozwiązaniu umowy o dofinansowanie, w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości wykorzystywania środków w ramach dofinansowania przekazanego na podstawie umowy nr RPSW..... o dofinansowanie oraz w związku z brakiem zwrotu środków dofinansowania, Instytucja Zarządzająca RPOWŚ na lata 2014-2020 pismem znak: IR-XIV.432.1.26.2022 z dnia 29.08.2022 r. poinformowała Beneficjenta, że kwota w łącznej wysokości: 3 528 647,50 zł stanowi dofinansowanie wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem oraz z naruszeniem

procedur wskazanych w art. 184 u.f.p. oraz, zgodnie z zapisami art. 207 ust. 8 u.f.p., wezwała Beneficjenta do zwrotu wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem oraz z naruszeniem procedur dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości: 3 528 647,50 zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania. Beneficjent odebrał wezwanie w dniu 15.09.2022 r.

Następnie Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.1.26.2022 z dnia 26.10.2022 r. w oparciu o art. 61 § 4 K.p.a. oraz zgodnie z art. 207 ust. 9 ustawy u.f.p. zawiadomiła Beneficjenta jako Stronę w przedmiotowej sprawie, że zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie wydania decyzji określającej przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania z EFRR, udzielonego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 a także termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków. W przedmiotowym zawiadomieniu Instytucja Zarządzająca wyznaczyła Stronie 7 dniowy termin na wniesienie uwag oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi sprawy. Przedmiotowe zawiadomienie, zgodnie ze znajdującym się w aktach sprawy pełnomocnictwem, zostało wysłane ówczesnemu pełnomocnikowi Strony - adw. Po dwukrotnym awizowaniu zostało zwrócone do nadawcy.

Kolejno, w dniu 15.11.2022 r. Instytucja Zarządzająca, stosownie do postanowień art. 10 § 1 K.p.a. sporządziła zawiadomienie Strony o przygotowaniu materiału dowodowego do wydania ww. decyzji. W terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia, Strona mogła zapoznać się z aktami sprawy, w oparciu o które zostanie podjęta stosowna decyzja i wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Dokumentacja została udostępniona do wglądu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, Departament Inwestycji i Rozwoju. Przedmiotowe zawiadomienie zostało odebrane przez pełnomocnika Strony – Kancelarię Adwokacką adw. w dniu 17.11.2022 r.

Strona nie skorzystała z tego prawa.

W związku z brakiem zwrotu środków dofinansowania wraz z odsetkami przez Beneficjenta, zaistniała konieczność, zgodnie z zapisami art. 207 ust. 9 ustawy u.f.p. wydania przez Instytucję Zarządzającą odpowiedniej decyzji o zwrocie.

Mając na uwadze powyższe, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca RPOWŚ na lata 2014-2020 wydał decyzję nr 213/22 z dnia 14 grudnia 2022 roku określającą spółce z o.o. przypadającą do zwrotu

kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości: 3 528 647,50 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych oraz termin od którego nalicza się odsetki i sposób zwrotu środków.

Beneficjent został pouczonej w decyzji w zakresie procedury odwoławczej.

Pismem z dnia 13.01.2023 r. Strona poinformowała, że zostało wypowiedziane pełnomocnictwo adwokatowi

W dniu 16.01.2023 r. (data stempla pocztowego), tj. w przewidzianym prawem terminie, wpłynął do Instytucji Zarządzającej wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją nr 213/22 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14.12.2022 r. wraz z pełnomocnictwem dla prawnika Pana Pełnomocnik Strony wniosł o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia oraz zarzucił IZ naruszenie przepisów:

- 1) „art. 24 ust. 1 w zw. z ust. 9 pkt 2 w zw z art. 52a ustawy wdrożeniowej oraz art. 2 pkt 36 oraz art. 143 ust.2 rozporządzenia 1303/2013 poprzez ich niewłaściwe zastosowanie a również zupełne pominięcie art. 5 i art. 354 § 2 Kodeksu cywilnego (dalej „Kc”) prowadzące do stwierdzenia w Projekcie nieprawidłowości i z tego tytułu żądania zwrotu środków, gdy tymczasem do nieprawidłowości o jakiej mowa w art. 2 pkt 36 rozporządzenia 1303/2013 nie doszło, bowiem zdaniem pełnomocnika, zaszyły stan w Projekcie nie wynikał z działania lub zaniechania Beneficjenta;
- 2) art.5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. tzw. specustawy poprzez ich niezastosowanie prowadzące do przyjęcia, że w Projekcie doszło do nieprawidłowości, za którą finansowa odpowiedzialność powinien ponieść Beneficjent, gdy tymczasem zdaniem pełnomocnika, ze względu na okoliczność, iż wystąpienie nieprawidłowości było bezpośrednim skutkiem pandemii choroby zakaźnej COVID-19 korygowanie wydatków (korygowanie nieprawidłowości) nastąpić powinno poprzez pomniejszenie wydatków ujętych w deklaracji wydatków oraz we wniosku o płatność, przekazywanych do Komisji Europejskiej;
- 3) art. 22 ust. 7 akapit 3 rozporządzenia 1303/2013 poprzez jego niezastosowanie prowadzące do przyjęcia, że zachodzi uzasadniona podstawa do odzyskania od Beneficjenta środków z dofinansowania unijnego , gdy tymczasem zdaniem pełnomocnika, z przepisu tego wynika, że brak jest podstawy do dokonania korekty

finansowej jeżeli nieosiągnięcie celów Projektu wiąże się z działaniem siły wyższej a z jej działaniem Beneficjent miał do czynienia;

- 4) *art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 207 ust. 9 pkt 1 u.f.p. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, zdaniem pełnomocnika, i przyjęcie przez Organ w decyzji, że wystąpiła podstawa prawna do żądania od Beneficjenta zwrotu środków dofinansowania unijnego, gdy tymczasem występujące naruszenia umowy o dofinansowanie, ze względu na zaszłe okoliczności faktyczne, nie uprawniają Organu do żądania od Beneficjenta, zwrotu środków;*
- 5) *art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 2 pkt 36 w zw. z art. 143 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013 oraz art. 2 pkt 1 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich poprzez zupełne pominięcie zasady proporcjonalności oraz żądanie zwrotu środków w rażąco nadmiernej kwocie;*
- 6) *przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. w szczególności art. 6, art. 7, art. 8 § 1, art. 75 § 1, art. 77 § 1 oraz art. 107 § 3 K.p.a. poprzez naruszenie zasady praworządności, zaniechanie podjęcia kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i załatwienia sprawy, pominięcie słusznego interesu strony postępowania i interesu publicznego, jak również niewyczerpujące zebranie materiału dowodowego i zupełnie dowolne ustalenie, które nie pozwalało na dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego oraz załatwienie sprawy...”*

Przed wydaniem niniejszej decyzji stosownie do postanowień art. 10 § 1 K.p.a. Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.1.26.2022 z dnia 13 lutego 2023 r. zawiadomiła Stronę, iż przygotowany został materiał dowodowy do wydania decyzji w sprawie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją nr 213/22 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 14 grudnia 2022 roku.

Ponadto przedmiotowym pismem Organ powiadomił Stronę o możliwości zapoznania się w siedzibie Instytucji Zarządzającej z aktami sprawy, w oparciu o które zostanie podjęta stosowna decyzja oraz o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych materiałów oraz zgłoszonych żądań w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego zawiadomienia.

Dodatkowo Instytucja Zarządzająca, zgodnie z art. 36 § 1 K.p.a., zawiadomiła Stronę, że ze względu na konieczność doręczenia niniejszego pisma oraz umożliwienia Stronie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, sprawa

nie może być rozpatrzona w ustawowym terminie i wskazała nowy termin załatwienia sprawy, tj. do dnia 14 kwietnia 2023 roku.

Pełnomocnik Strony potwierdził odbiór niniejszego pisma w dniu 23.02.2023 r.

Pismem z dnia 8 marca 2023 r. złożył wniosek o dopuszczenie dowodów, tj. dokumentu pn.:

Wyniki z badań boczka na formie w ramach projektu (kwiecień-czerwiec 2022).

Strona nie zapoznawała się z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Po ponownej analizie całości zgromadzonego materiału dowodowego należało stwierdzić, co następuje:

Celem postępowania odwoławczego, przeprowadzonego przez IZ RPOWŚ była ponowna analiza sprawy co do istoty, a zatem powtórna weryfikacja i analiza całości zgromadzonego materiału dowodowego uwzględniająca przy tym argumentację zgłaszaną przez Stronę we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Zgodnie z art. 6 ustawy wdrożeniowej, system realizacji programu operacyjnego zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów operacyjnych, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje.

Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Następnie, zgodnie z treścią art. 9 ust.1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej instytucją zarządzającą jest zarząd województwa w przypadku regionalnego programu operacyjnego.

Ponadto, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej, do zadań instytucji zarządzającej należy odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b u.f.p.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy u.f.p. „ w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
- 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.”

Na podstawie art. 207 ust. 9 ustawy u.f.p. po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków.

W związku z regulacją prawną art. 67 ust. 1 ustawy u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy ustawy Kpa i odpowiednio przepisy działu III Ordynacji podatkowej.

W świetle art. 104 i art. 107 Kpa organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instancji.

W świetle art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa do zadań zarządu województwa należy w szczególności przygotowywanie projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie.

Na podstawie art. 46 ust. 2a ustawy o samorządzie województwa decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek. W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji.

Podstawowy akt prawa krajowego, który określa zasady prowadzenia polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi, stanowi ustawa wdrożeniowa. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej za przygotowanie i prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku programu regionalnego jest zarząd województwa. Do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi (vide: art. 9 ust. 2) dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów, prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów - w przypadku regionalnego programu

operacyjnego, monitorowanie postępów realizacji programu operacyjnego, odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b u.f.p. W związku z czym, Instytucja Zarządzająca w przypadku stwierdzenia, iż projekt jest realizowany niezgodnie z jego założeniami i w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami, nie ma możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków, które są niezgodne z zapisami zawartymi w umowie o dofinansowanie tj. zgodnie z § 1 ust. 8 umowy o dofinansowanie: „za wydatki kwalifikowalne należy rozumieć wydatki lub koszty uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, jak również w rozumieniu ustawy wdrożeniowej i przepisów rozporządzeń wydanych do tej ustawy oraz zgodnie z wytycznymi wskazanymi w § 1 ust.4 lit.e).”

Szczegółowe zasady dofinansowania projektu, który został wybrany w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 regulowane są w formie umowy, zawieranej pomiędzy beneficjentem, którego projekt został wybrany do dofinansowania, a Instytucją Zarządzającą. Umowa ta określa prawa i obowiązki beneficjenta, w tym zasady zwrotu otrzymanych środków w przypadku nieprawidłowego ich wykorzystania oraz podstawy uznania, że środki są wykorzystywane nienależycie. Cywilnoprawny charakter umowy o dofinansowanie powoduje, że w zakresie w niej nieunormowanym zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego oraz przepisy aktów właściwych dla systemu wdrażania funduszy europejskich, takich jak ustawa wdrożeniowa, a także procedury, wytyczne i instrukcje wydawane przez właściwe instytucje zaangażowane w proces realizacji programu operacyjnego. Treść takiej umowy nie może zostać ukształtowana w sposób dowolny, gdyż zawierana jest w warunkach związania stron systemem realizacji programu operacyjnego przyjętym przez Instytucję Zarządzającą na podstawie art. 6 ustawy wdrożeniowej. Umowa o dofinansowanie jest więc elementem projektu, tj. przedsięwzięcia realizowanego w ramach programu operacyjnego. W związku z powyższym, nie wypełnienie jej postanowień przez beneficjenta ma wpływ na realizację przez instytucję zarządzającą kompetencji do odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację projektu.

Z punktu widzenia regulacji zamieszczonych w umowie o dofinansowanie projektu, których celem jest ochrona interesów UE należy zauważyć, że w każdym wzorze umowy dostępnym na stronie internetowej instytucji zarządzającej znalazły się regulacje dotyczące szczegółowych zasad i warunków, na jakich miało być dokonywane przekazywanie, wykorzystanie i rozliczanie wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez beneficjenta na realizację projektu w tym unormowania, które określały m.in.: całkowitą wartość realizacji projektu, wydatki kwalifikowalne, okres realizacji projektu, wkład własny beneficjenta, zasady kwalifikowalności wydatków, zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy a także zasady ponoszenia wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi udzielania zamówień publicznych oraz ponoszenia wydatków zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji. Ponadto we wzorze umowy znalazły się regulacje dotyczące zasad monitoringu i sprawozdawczość projektu, obowiązki w zakresie archiwizacji oraz informacji i promocji; zasady zachowania trwałości projektu, kontrolę realizacji projektu, skutki prawne nieprawidłowości przy wykorzystaniu dofinansowania, odpowiedzialności beneficjenta za dysponowanie środkami publicznymi.

W przypadku w którym umowa o dofinansowanie projektu zobowiązywała beneficjenta do stosowania wytycznych wówczas Beneficjent był zobowiązany do ich stosowania. Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca zwraca uwagę, że Beneficjent zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie był zobowiązany do bezwzględnego stosowania zasad i warunków dofinansowania w niej zawartych ponieważ realizował projekt dofinansowany z udziałem środków publicznych, a nie całkowicie środków własnych.

Zgodnie z sekcją 6.2 pkt 3 Wytycznych kwalifikowalności wydatków:

„(...) Wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający m.in. następujące warunki:

- został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu,
- jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu

Obowiązki państw członkowskich i Komisji w zakresie wydatkowania środków finansowych budżetu Unii doprecyzowano w odpowiednich przepisach Rozporządzenia 1303/2013. Z przepisów tych wynika, że na państwach członkowskich ciąży dwojakiego rodzaju obowiązki: po pierwsze mają ustanowić i zapewnić skuteczne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli dla realizacji programów operacyjnych, a po drugie, prowadzić działania w odniesieniu do nieprawidłowości: zapobiegać im, wykrywać je, odzyskiwać kwoty wypłacone

nienależnie oraz informować Komisję o wykrytych nieprawidłowościach i przebiegu postępowań prowadzonych w tych sprawach (poz. 65 rozporządzenia 1303/2013).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt. 36 rozporządzenia 1303/2013 „*nieprawidłowość - oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem*”.

Mając na uwadze omówioną powyżej definicję nieprawidłowości, obowiązującą w prawie wspólnotowym, należy więc wskazać, iż skutki finansowe wynikające z danego naruszenia, na jakie mógł być narażony budżet Wspólnoty mają wymiar nie tylko rzeczywisty (udowodniony), ale również i wymiar potencjalny (trudny do oszacowania).

Taki sposób rozumienia definicji nieprawidłowości ugruntował się już w utrwalonej linii orzeczniczej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w Wyroku TSUE w sprawie C-406/14 z dnia 14 lipca 2016 r. oraz w wyroku z dnia 6 grudnia 2017 w sprawie C-408/16 stwierdził, że: „*naruszenie prawa Unii stanowi nieprawidłowość w rozumieniu tego przepisu jedynie wtedy, gdy powoduje ono lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku. Naruszenie takie należy zatem uznać za nieprawidłowość, o ile może ono jako takie mieć skutki budżetowe. Natomiast nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych.*”

Instytucja Zarządzająca pragnie również zaznaczyć, iż w dalszych orzeczeniach TSUE ww. linia orzecznicza była analogiczna tj. w Wyroku z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie C-408/16 TSUE przywołał wykładnię nieprawidłowości wprost z Wyroku C-406/14. W związku z czym należy uznać, iż TSUE potwierdził w utrwalonej linii orzeczniczej definicję istoty nieprawidłowości. Organ pragnie więc zauważyć, że powtórzenie w Wyroku z 6 grudnia 2017 r. dosłownej treści pojęcia nieprawidłowości, zawartej w ww. wyroku z lipca 2016 r., pozwala wnioskować, że jest to utrwalona linia orzecznicza. Jak już wyżej wskazano, TSUE po raz kolejny powtórzył, że naruszenie prawa jest nieprawidłowością, o ile nie można wykluczyć, że uchybienie miało wpływ na budżet danego funduszu. Co najważniejsze, TSUE w swoim wyroku ponownie wyjaśnił, że nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych (nawet tylko potencjalnych) dla budżetu Unii Europejskiej.

Ponadto należy wskazać, iż pomimo tego że obydwie przywołane powyżej wyroki TSUE odnoszą się do pojęcia nieprawidłowości w rozumieniu Rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006 (obowiązującego dla programów operacyjnych na lata 2007-2013), to definicja

nieprawidłowości zawarta w Rozporządzeniu 1303/2013 nie zmieniła się znacząco i brzmi niemal identycznie, a co za tym idzie pozwala to na przyjęcie tezy, że wykładnia TSUE w obecnej perspektywie finansowej nie ulegnie zmianie.

Zgodnie z prawem wspólnotowym (tj. m.in. rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 - Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 289-302, z późn. zm., rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu - Dz.U.UE.L.2014.187.1) oraz regulacjami określonymi w dokumentach programowych (tj. *Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych*, wydanymi na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej), Instytucja Zarządzająca została zobowiązana do stałego monitorowania postępów realizacji programu operacyjnego poprzez monitorowanie postępów w realizacji wskaźników. Monitorowanie postępu rzeczowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego jest prowadzone przez Instytucję Zarządzającą na bieżąco, na wszystkich poziomach wdrażania tego Programu, równoległe z analizą postępu finansowego, mając na uwadze rozwiązania przyjęte zgodnie z rozporządzeniem ogólnym (tj. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.) w zakresie konstrukcji wskaźników w programie (art. 27 ust. 4) oraz zakresu sprawozdań z wdrażania (art. 50 i art. 111).

Instytucja Zarządzająca w związku z niezrealizowaniem przez Beneficjenta pełnego zakresu rzeczowego projektu zgodnie z założeniami ujętymi we wniosku o dofinansowanie oraz Planie B+R i w terminie wyznaczonym w umowie o dofinansowanie oraz nieosiągnięciem tym samym celu projektu wyrażonego wskaźnikami produktu i rezultatu określonymi we wniosku o dofinansowanie, stwierdziła naruszenie przez Beneficjenta treści § 2 ust.2, § 7 ust.1, § 13 ust.1 pkt 3 umowy o dofinansowanie oraz treści § 3 pkt I ppkt 10 regulaminu konkursu w ramach naboru nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-203/18 co przyczyniło się do rozwiązania umowy o dofinansowanie zgodnie z § 25 ust.1 pkt 2 tejże umowy. W związku z czym, Instytucja Zarządzająca stwierdzając ww. naruszenia zobowiązana była do określenia kwoty nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

Ponadto, należy w tym miejscu wskazać, że środki dofinansowania wypłacone Beneficjentowi w dniu 3 lutego 2021 r. w formie zaliczki w wysokości 1 879 547,50 zł zostały przez niego **wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem**, ponieważ przekazana płatność zaliczkowa miała posłużyć prowadzeniu badań przemysłowych i prac rozwojowych, których celem było opracowanie innowacyjnej technologii produkcji bloczka samozaciskowego. Beneficjent, jak już wyżej omówiono, nie przekazał żadnych dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków służących ww. celowi, a co za tym idzie wykorzystał przedmiotowe środki dofinansowania w ramach zaliczki niezgodnie z przeznaczeniem, na jakie zostały udzielone. W analizowanej sprawie bezsprzecznym faktem jest nierozliczenie pobranych środków zaliczki i nie dokonanie ich zwrotu, a co za tym idzie środki wypłacone Beneficjentowi w formie płatności zaliczkowej nie przyczyniły się do osiągnięcia zamierzonego celu projektu, a co za tym idzie zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem.

Jak już wskazano powyższej Przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które Beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone (w przypadku systemu zaliczkowego). Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji projektu w zakresie obowiązków nałożonych na beneficjenta umową o dofinansowanie oraz wynikających z przepisów prawa. Pozytywna weryfikacja wniosku o dofinansowanie nie wyklucza stwierdzenia niekwalifikowalności wydatków na późniejszym etapie realizacji projektu. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu rozpoczynał się z dniem rozpoczęcia realizacji projektu, a kończył wraz z jego zakończeniem, tj. datami wskazanymi we wniosku o dofinansowanie.

Ponadto, w regulaminie konkursu zawarto informacje, że ponoszone koszty muszą być wydatkowane zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014 – 2020 (Dz.U.2015 poz. 1416).

Zgodnie z zapisami § 5 umowy o dofinansowanie projektu okres realizacji Projektu, który stanowił jednocześnie okres kwalifikowalności wydatków został ustalony od dnia 1 grudnia 2018 r. (rozpoczęcie realizacji) do dnia 31 października 2022 r. (zakończenie realizacji) Termin ten mógł zostać zmieniony na uzasadniony wniosek Beneficjenta, złożony zgodnie z zapisami § 22 i § 23 umowy o dofinansowanie.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że zapisy regulaminu konkursu pozwalały na niezrealizowanie projektu, a przerwanie realizacji projektu badawczego oraz rezygnacja z wdrożenia wyników prac B+R nie będzie skutkować zwrotem środków wyłącznie w przypadku, gdy w trakcie realizacji prac B+R Beneficjent wykaże, że wdrożenie nie było możliwe ze względów technicznych i/lub ze względu na brak lub niską wartość merytoryczną wyników dotychczas przeprowadzonych prac B+R bądź też nie jest uzasadnione ze względów ekonomicznych. W sytuacji zaistnienia powyższych okoliczności Beneficjent zobowiązany był niezwłocznie poinformować Instytucję Zarządzającą i przedstawić stosowną dokumentację, potwierdzającą przerwanie realizacji projektu lub rezygnację z wdrożenia wyników prac B+R. Taka sytuacja nie miała miejsca w ramach realizacji przedmiotowego projektu.

Zgodnie z definicją zawartą w § 1 umowy o dofinansowanie Projektu poprzez zakończenie realizacji należało rozumieć sytuację, w której spełnione powinny być dwa kryteria kumulatywnie tj. wszystkie działania związane z realizacją Projektu zostały faktycznie wykonane (żadna czynność nie jest już wymagana do zakończenia Projektu) oraz wszystkie wydatki założone w Projekcie zostały poniesione przez Beneficjenta (żadne dalsze płatności nie będą ponoszone).

W § 22 wskazano, że zmiany dotyczące realizacji projektu zgłaszane są przez Beneficjenta w formie pisemnej przed ich wprowadzeniem w celu uzyskania pisemnej akceptacji Instytucji Zarządzającej. Ustalony przez strony zakres zmian niezbędnych dla zapewnienia prawidłowej realizacji Projektu wymagał aktualizacji wniosku o dofinansowanie.

W § 23 wskazano, że zmiany w treści umowy wymagają formy aneksu do umowy.

W Planie prac badawczo-rozwojowych Beneficjent wskazał, że Projekt będzie się odbywać w 2 etapach. W ramach etapu 1, którego okres realizacji został ustalony od 01.12.2018 r. do 30.09.2020 r. Beneficjent opracuje nowatorską technologię produkcji innowacyjnego bloczka samozaciskowego. Efektem końcowym etapu I będzie kamień milowy – nowatorska technologia „...*zadaniem której jest uzyskanie co minutę bloczka, którego odchylenia kształtu*

i rozmiarów po wysuszeniu nie przekroczyć 0,2 mm...Na podstawie uzyskanych wyników zostanie podjęta decyzja o kontynuacji, przerwaniu lub modyfikacji projektu. Etap ten jest kluczowym elementem z punktu widzenia całego projektu. Nie ma możliwości przeprowadzenia projektu z pominięciem tego etapu, co wynika z konieczności osiągnięcia odpowiednio wysokiego poziomu gotowości technologicznej przed przystąpieniem do kolejnego etapu". W ramach etapu II, którego okres realizacji został ustalony od 01.10.2020 do 30.11.2020 Beneficjent dookreślił wykonanie prototypu linii do produkcji bloczków samozaciskowych o wydajności pracy 900 bloczków na godzinę.

W wyniku kontroli doraźnej realizowanego projektu Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że Beneficjent, nie realizuje zakresu rzeczowego projektu oraz prac badawczych zgodnie z założeniami projektu określonego we wniosku o dofinansowanie. Ponadto, Beneficjent nie realizuje projektu, w sposób zapewniający osiągnięcie wskaźników produktu zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Dodatkowo, Beneficjent w zakresie realizacji i zgodności projektu z umową o dofinansowanie naruszył § 13 ust. 1 pkt 3 umowy o dofinansowanie, z treści którego wynika, że Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania do Instytucji Zarządzającej wszelkich dokumentów, informacji i oświadczeń związanych z realizacją Projektu, których Instytucja Zarządzająca zażąda w okresie realizacji Projektu i jego trwałości. Beneficjent nie wywiązał się również z realizacji etapu I od 01.12.2018 do 31.10.2021 (brak osiągnięcia kamienia milowego) do czego był zobowiązany zgodnie § 3 pkt. I ppk 10 regulaminu konkursu w ramach naboru nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-203/18. Ponadto, kontrola stwierdziła, że Beneficjent na dzień kontroli nie zrealizował wskaźników produktów oraz rezultatu.

W ramach realizowanego projektu Beneficjent złożył 15 wniosków o płatność. Wnioskiem pierwszym złożonym w dniu 20.12.2018 r. Beneficjent zawnioskował o płatność zaliczkową w wysokości 1 660 540,00 zł, którą w dniu 27.11.2019 r. zwrócił na rachunek Instytucji Zarządzającej. Następnie wnioskiem piątym złożonym w dniu 12.12.2019 r. zawnioskował o kolejną płatność zaliczkową w wysokości 1 660 540,00 zł. Przedmiotową zaliczkę Beneficjent rozliczył we wnioskach o płatność nr 6, 7 i 8 na wynagrodzenie zespołu zarządzającego projektem w łącznej wysokości 31 500,00 zł. Pozostałą część zaliczki w wysokości 1 485 000,00 zł Beneficjent zwrócił na rachunek Instytucji Zarządzającej w dniu 18.12.2020 r. oraz w dniu 21.12.2020 r. Następnie wnioskiem dziewiątym złożonym w dniu 15.01.2021 r. zawnioskował o kolejną płatność zaliczkową w wysokości 3 497 147,50 zł. Przedmiotową zaliczkę Beneficjent rozliczył we wnioskach o płatność nr 10 i 11 na

wynagrodzenie zespołu zarządzającego projektem w łącznej wysokości 21 000,00 zł oraz we wniosku nr 12 na wynagrodzenie zespołu zarządzającego projektem w łącznej wysokości 10 500,00 zł, na zaliczkę na linię technologiczną w wysokości 150 000,00 zł oraz na wynajem środków trwałych w wysokości 1 411 600,00 zł. W zakładce postęp rzeczowy we wniosku o płatność nr 12, który został złożony do Instytucji Zarządzającej w dniu 25.10.2021 r.

Beneficjent oświadczył, że jest w trakcie realizacji etapu I projektu (zad. nr 1) natomiast etap II (zad. nr 2) rozpocznie się po zakończeniu etapu I. Następnie w ramach wniosku o płatność nr 13 Beneficjent rozliczył wynagrodzenie zespołu zarządzania projektem w wysokości 21 500,00 zł oraz we wniosku o płatność nr 14 w wysokości 7000,00 zł. Ww. wnioski były wnioskami rozliczającymi zaliczkę. W ostatnim wniosku o płatność nr 15, złożonym do Instytucji Zarządzającej w dniu w dniu 02.05.2022 r. Beneficjent nie rozliczał żadnych wydatków, natomiast w zakładce postęp rzeczowy Beneficjent oświadczył, że jest w trakcie realizacji etapu I projektu (zad. nr 1) natomiast etap II (zad. nr 2) rozpocznie się po zakończeniu etapu I. Powyższe, jednoznacznie pokazuje, że Etap I projektu nie został zrealizowany nie tylko w terminie ustalonym przez Beneficjenta, ale nie został zrealizowany w ogóle, aż do maja 2022 r. Wskazać należy, że Beneficjent miał do zrealizowania jeszcze etap II, a biorąc pod uwagę fakt, że nie wywiązał się z realizacji etapu I i nie osiągnął założonego częściowego celu, tj. kamienia milowego, nie było rozpoczęcie i zakończenie etapu II prac założonych w dokumentacji projektowej.

W związku z rozwiązaniem umowy o dofinansowanie pozostała Beneficjentowi również do rozliczenia płatność zaliczkowa w wysokości 1 879 547,50 zł, która również podlega zwrotowi na rachunek Instytucji Zarządzającej wraz z należnymi odsetkami.

Wobec powyższego, nieosiągnięcie celu projektu zakładanego we wniosku o dofinansowanie, świadczy o realizacji inwestycji niezgodnie z przeznaczeniem oraz postanowieniami § 2 ust. 2 umowy o dofinansowanie gdzie wskazano, że: *„beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. W przypadku zmian w projekcie dokonanych w trakcie jego realizacji zgodnie z postanowieniami § 22 umowy, beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu uwzględniając zaakceptowane przez Instytucję Zarządzającą zmiany zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie.”* oraz niezgodnie z postanowieniami § 3 ust.1 umowy o dofinansowanie gdzie wskazano, że: *„ beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego,*

w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości (...). Natomiast nieosiągnięcie celów Projektu jest niezgodne z § 7 ust. 1 gdzie wskazano, że ...**Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu (...)** i z ust. 3 (...) W przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników na koniec okresu realizacji Projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością docelową wskaźnika a osiągniętą wartością wskaźnika lub **całości dofinansowania w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu...**”

Nadmienić w tym miejscu również należy, że wszelkie założenia zawarte we wniosku o dofinansowanie i w planie B+R nie zostały Beneficjentowi w żaden sposób narzucone, albowiem na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie Beneficjent w sposób całkowicie autonomiczny i samodzielny określił, że deklaruje wydatki do poniesienia i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu.

Faktem jest zrealizowanie przez Beneficjenta projektu w sposób niezgodny z celami wskazanymi we wniosku o dofinansowanie, podlegającymi ocenie merytoryczno-technicznej, wskutek której przyznano dofinansowanie. Nadmienić również należy, iż cele projektu badawczego brane były pod uwagę przy ocenie formalnej i merytoryczno-technicznej wniosku o dofinansowanie i miały wpływ na pozytywną ocenę tego wniosku (uzyskano 41 punktów) i w konsekwencji jego dofinansowanie oraz zawarcie przez Instytucję Zarządzającą umowy o dofinansowanie projektu.

Projekt m. in. otrzymał 6 pkt. w zakresie kryterium punktowego oceny merytorycznej pn. „**Nowość rezultatów projektu**” dlatego, że produkt powstały w wyniku wnioskowanej o wsparcie inwestycji może być traktowany jako znacząca modyfikacja rozwiązań już istniejących na rynku budowlanym. **Ponieważ taki produkt nie powstał** tym samym Beneficjent **otrzymałby 6 punktów mniej** w ww. kryteriach merytorycznych. **W efekcie oznaczałoby to, że z ogólnej liczby uzyskanych 41 punktów projekt otrzymałby tylko 35 punkty tj. $41 - 6 = 35$ pkt. To z kolei skutkowałoby odrzuceniem projektu na etapie**

oceny punktowej z powodu nieosiągnięcia wymaganego minimum punktowego w konkursie zamkniętym nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-203/18 tj. minimalnie 36 punktów (60% z 60 pkt możliwych do otrzymania) i w rezultacie nie uzyskałby dofinansowania ze środków wspólnotowych.

Projekt m. in. otrzymał 9 pkt. w zakresie kryterium punktowego oceny merytorycznej pn. „Wpływ realizacji projektu na tworzenie nowych miejsc pracy” dlatego, że w wyniku realizacji projektu planowane było utworzenie 3 nowych etatów. **Ponieważ nie utrzymano 3 miejsc pracy** tym samym Beneficjent otrzymałby 9 punktów mniej w ww. kryteriach merytorycznych. **W efekcie oznaczałoby to, że z ogólnej liczby uzyskanych 41 punktów projekt otrzymałby tylko 32 punkty tj. $41 - 9 = 32$ pkt. To z kolei skutkowałoby odrzuceniem projektu** na etapie oceny punktowej z powodu nieosiągnięcia wymaganego minimum punktowego w konkursie zamkniętym nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-203/18 tj. minimalnie 36 punktów (60% z 60 pkt możliwych do otrzymania) i w rezultacie nie uzyskałby dofinansowania ze środków wspólnotowych.

Ponadto, zgodnie z § 13 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do systematycznego monitorowania przebiegu realizacji projektu oraz informowania Instytucji Zarządzającej o zaistniałych nieprawidłowościach. Beneficjent na etapie realizacji projektu nie sygnalizował wystąpienia trudności z realizacją projektu. Dopiero w dniu 28 września 2021 r., a więc w trakcie trwania kontroli doraźnej, w związku z zaistniałymi problemami, zgłaszanymi przez wykonawcę w zakresie terminowej realizacji zamówieni a na wykonanie prototypu i wynajmu linii produkcji bloczków zwrócił się z prośbą o możliwości wydłużenia etapu I o 6 miesięcy tj. do dnia 30.04.2022 r. argumentując powyższe wystąpieniem pandemii COVID – 19. Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca poinformowała Beneficjenta, że stosowna decyzja będzie uzależniona od wyników prowadzonej kontroli.

W tym miejscu Instytucja Zarządzająca zwraca uwagę, że każdy projekt dofinansowany ze środków UE musi być realizowany zgodnie z wszelkimi postanowieniami zawartymi w umowie o dofinansowanie. Jest to zasada od której nie ma odstępstw. Integralną częścią umowy jest wniosek aplikacyjny wraz z załącznikami. Za poprawność realizacji projektu odpowiada Beneficjent a zatem w celu kontroli poprawności realizowanego projektu z zapisami umowy o dofinansowanie beneficjenci powinni stosować procedurę monitorowania.

Podpisując umowę o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązał się do realizacji Projektu w pełnym zakresie, zgodnie z umową o dofinansowanie i jej załącznikami oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową, zgodną z Harmonogramem rzeczowo-finansowym realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie, w trakcie realizacji projektu jak i w okresie jego trwałości. Należy zaznaczyć, iż obowiązki Beneficjenta wynikają z uregulowań systemu realizacji Programu, w szczególności z umowy o dofinansowanie, a także z przepisów unijnych i krajowych, wytycznych, oraz instrukcji. To Beneficjent ponosi pełną odpowiedzialność za prawidłowość realizacji Projektu, zgodnie z systemem realizacji Programu i jednocześnie wyraża zgodę na stosowanie dokumentów wchodzących w zakres systemu realizacji Programu.

Niezrealizowanie zakresu rzeczowego projektu oraz prac badawczych, a tym samym nieosiągnięcie celów i zakładanych rezultatów projektu świadczą o ich bezcelowości i nakazują uznać za wydatki w 100% niekwalifikowalne z punktu widzenia racjonalności dofinansowania. Instytucja Zarządzająca wskazuje, że w przypadku stwierdzenia, że Projekt jest realizowany niezgodnie z jego założeniami i w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami, nie ma możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków, które są niezgodne z zapisami zawartymi w Umowie o dofinansowanie. Beneficjent, nie realizując zakresu rzeczowego projektu, które powinny były być wykonane w toku realizowanego projektu, nie zrealizował celów projektu określonych we wniosku o dofinansowanie czym naruszył zapisy § 7 ust. 1 i 2 umowy o dofinansowanie oraz przepisy podrozdziału 6.2.pkt 3 lit. e) oraz f) Wytycznych kwalifikowalności wydatków.

Celem projektu było *„prowadzenie badań zmierzających do opracowania nowatorskiej technologii ciągłej produkcji innowacyjnego samozaciskowego bloczka do ścian działowych Projekt przewiduje realizację badań przemysłowych i prac rozwojowych w celu optymalizacji procesu produkcji bloczka samozaciskowego, opracowania i wykonania prototypu linii produkcyjnej, pozwalającej na uzyskanie skali przemysłowej nowego produktu...”* Etap I prowadzonych prac miał zostać zrealizowany w terminie 01.12.2018 r.-31.10.2021 r.

Tymczasem do dnia zakończenia czynności kontrolnych, Beneficjent nie przedłożył żadnego dowodu potwierdzającego realizację zakresu rzeczowego projektu oraz prac badawczych zgodnie z założeniami projektu określonymi we wniosku o dofinansowanie, przy jednoczesnym złożonym oświadczeniu z dnia 12.08.2021 r. przez Prokurenta Dyrektora Zarządzającego Pana o treści: *„dostarczyłem i*

udostępniłem Kontrolującą całą dokumentację związaną z realizacją projektu nr RPSW.01.02.00-26-0016/18 ... Jednocześnie nadmieniam, że nie posiadam innych dokumentów dotyczących powyższego projektu”, tym samym **nie wywiązał się z realizacji etapu I (brak osiągnięcia kamienia milowego)**. Instytucja Zarządzająca zwraca uwagę, że Beneficjent przez dwa lata i 8 miesięcy Beneficjent nie dysponował elementami prototypu, nie przedstawił dokumentów księgowych potwierdzających fakt zakupu materiałów do wykonania bloczka samozaciskowego, dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy współpracy z panem, nie dokonał zatrudnienia zespołu badawczego, nie wskazał personalnie osób wchodzących w skład zespołu projektowego, nie przedstawił żadnej dokumentacji czy doszło do powołania Zespołu projektowego, nie przesłał w jaki sposób było wykonywane świadczenie pracy i co dokładnie zostało wykonane przez Kierownika projektu, nie przedstawił realnej dokumentacji potwierdzającej realizację projektu. W laboratorium nie było pracowników a stan techniczny pomieszczenia oraz warunki dla prowadzonych badań były nieodpowiednie, co sugeruje, że projekt nie był realizowany w miejscu przewidzianym do realizacji projektu. Beneficjent autonomicznie sam dookreślił ten etap, wyznaczył ramy czasowe i nazwał, że kamieniem milowym będzie „nowatorska technologia produkcji innowacyjnego bloczka samozaciskowego. Zadaniem jest uzyskanie co minutę bloczka, którego odchylenia kształtu i rozmiarów po wysuszeniu nie przekroczą 0,2 mm. Bloczek będzie powtarzalny, aby po wysuszeniu każdy bloczek był identyczny i będzie posiadał właściwości samozaciskujące. Na podstawie uzyskanych wyników zostanie podjęta decyzja o kontynuacji, przerwaniu lub modyfikacji projektu. Etap ten jest kluczowym elementem z punktu widzenia całego projektu. Nie ma możliwości przeprowadzenia projektu z pominięciem tego etapu...” (strona 41 zaktualizowany Plan prac B+R złożony 05.08.2021)

Beneficjent nie osiągnął kamienia milowego, co sam przyznał w piśmie z dnia 09.05.2022.

Zgodnie z art. 24 ust 1 ustawy wdrożeniowej stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej albo nieprawidłowości systemowej, powoduje powstanie obowiązku podjęcia przez właściwą instytucję odpowiednich działań, o których mowa w ust. 9 lub 11. W myśl art. 24 ust. 9 tejże ustawy instytucja zarządzająca zobligowana jest, w zależności od momentu wykrycia nieprawidłowości, do pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność ewentualnie do wszczęcia procedury odzyskiwania od beneficjentów kwoty współfinansowania, zgodnie z art. 207 u.f.p. Definicję nieprawidłowości zawiera

Rozporządzenie 1303/2013. Zgodnie z art. 2 punkt 36 niniejszego rozporządzenia „nieprawidłowość” oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że na gruncie poprzednio obowiązującego Rozporządzenia, tj. Rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 roku ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 nieprawidłowością było „jakikolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego”.

Aktualnie obowiązująca definicja nieprawidłowości doprecyzowała kwestię tego, jakiego systemu porządku prawnego ma dotyczyć naruszenie tj. naruszenie jakich przepisów prawa oceniane będzie w kategoriach nieprawidłowości. Poprzednio definicja wskazywała na naruszenie przepisów prawa wspólnotowego. Obecnie zapis Rozporządzenia 1303/2013 wskazuje na *każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego*.

W treści art. 12 wskazano: „Przedsięwzięcia EFSI oraz operacje, które są wspierane z tych funduszy, powinny być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i odpowiednimi przepisami prawa krajowego i, które wdrażają bezpośrednio lub pośrednio niniejsze rozporządzenie i przepisy dotyczące poszczególnych funduszy”. Wobec powyższego, w

ramach tychże nieprawidłowości mieści się między innymi naruszenie procedur obowiązujących w zakresie realizacji projektów, finansowanych ze środków europejskich, o czym przesądza art. 184 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Z regulacji tej wynika bowiem, że procedury realizacji projektów mogą mieć źródło nie tylko w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, ale również w umowach zawartych między stronami, tj. beneficjentem oraz instytucją zarządzającą, tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie. Przywołany wyżej przepis wiąże pojęcie nieprawidłowości ze skutkiem w postaci szkody, jednakże poprzez tę szkodę rozumie nie tylko szkodę rzeczywistą, stanowiącą obiektywnie rzecz biorąc uszczerbek w budżecie Unii Europejskiej, o charakterze wymiernym, ale także szkodę potencjalną. Szkodą w interesach finansowych UE jest finansowanie z funduszy

unijnych nieuzasadnionego wydatku, z kolei nieuzasadniony wydatek to taki, który poniesiony został z naruszeniem podstawowych zasad prawa wspólnotowego.

Takie zdefiniowanie nieprawidłowości sprawia, że niezrealizowanie celów projektu musi być kwalifikowane jako nieprawidłowość z art. 2 pkt 7 rozporządzenia 1303/2013. W niniejszej sprawie w tych więc kategoriach należy potraktować nieosiągnięcie celów projektu, a zatem niezrealizowanie projektu należy uznać za szkodę całości wydatkowanych środków (szkoda realna), gdyż decydującym kryterium kwalifikowalności jest zgodność wydatków z celami projektu, harmonogramem jego realizacji i obowiązującymi w tym zakresie procedurami i nie ma tu znaczenia charakter projektu. Należy zauważyć, że cały projekt oraz założone jego cele należy traktować kompleksowo, co w konsekwencji skutkuje zastosowaniem sankcji, obejmujących zwrot całości pobranych i niewłaściwie (niezgodnie z procedurami) wykorzystanych środków. Brak jest podstaw prawnych do różnicowania środków, w ramach tej samej procedury na część wydatkowaną w sposób prawidłowy i część dotkniętą uchybieniami, gdy cele projektu nie zostały zrealizowane.

W ocenie Instytucji Zarządzającej ww. naruszenia warunków wykorzystania środków dofinansowania otrzymanych w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 naraziły budżet UE na straty. Dopuszczając się ww. naruszeń Beneficjent spowodował wystąpienie szkody rzeczywistej, ponieważ doszło do wydatkowania przez Instytucję Zarządzającą środków, które poprzez niezrealizowanie założeń projektowych w całości w terminie, czego skutkiem było niewykonanie jego celu. W stanie faktycznym sprawy bezspornym pozostaje fakt nie zrealizowania projektu w terminie przewidzianym umową o dofinansowanie co spowodowało nie osiągnięcie celów i rezultatów wskazanych we wniosku o dofinansowanie. W związku z tym naruszone zostały postanowienia umowy o dofinansowanie, co z kolei oznacza naruszenie procedur obowiązujących przy wykorzystaniu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Organ nie zgadza się zatem z zarzutem niewystarczających ustaleń w zakresie szkody w budżecie unijnym, charakteru i wagi naruszenia procedur i braku podstaw do obniżenia wysokości kwoty żądanej do zwrotu. Szkoda taka nie musi być konkretną stratą finansową, gdyż do stwierdzenia, że miała miejsce nieprawidłowość wystarczy, że istniało zagrożenie, że szkoda powstanie, a brak jest okoliczności, które wykluczyłyby wpływ uchybienia na budżet odnośnego funduszu (porównaj wyroki NSA z 18 stycznia 2017 r., sygn. akt [II GSK 342/16](#), WSA w Krakowie z 29 marca 2021 r., sygn. akt [I SA/Kr 390/20](#)).

Różnica w wartości wydatków kwalifikowalnych w chwili podjęcia decyzji o dofinansowaniu rzeczowego projektu jest istotna w obszarze celowości poniesienia tych wydatków, a to z kolei ma bezpośredni wpływ na budżet Unii Europejskiej, ponieważ środki będące różnicą wydatków sprzed i po zmianach potencjalnie mogły mieć inne i efektywniejsze przeznaczenie. **W analizowanej sprawie Beneficjent obciążył budżet Unii Europejskiej środkami EFRR w kwocie 3 528 647,50 zł, które nie doprowadziły do realizacji założonych celów projektu w zakresie prac badawczych.**

Wszystkie opisane naruszenia i zaniechania z pewnością nie wpłynęły pozytywnie na prowadzenie zaawansowanego programu badawczego. Nie jest to bez znaczenia dla celu projektu, na jaki zostało udzielone dofinansowanie i co więcej dla celu Działania 1.2 RPOWŚ, które miało za zadanie wsparcie na projekty badawcze przedsiębiorstw służące opracowaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów i procesów produkcyjnych (innowacje produktowe, procesowe). Wsparcie powinno było prowadzić do realizowania badań przemysłowych i prac rozwojowych obejmujących dofinansowanie wydatków do momentu stworzenia prototypu i jego pierwszej produkcji (str. 8 Regulaminu konkursu) oraz było uzależnione od przedstawienia Planu prac B+R, sprawozdań z postępu prac badawczych, osiągnięcia kamienia milowego. W związku z czym, należy stwierdzić, że poprzez nie zapewnienie osiągnięcia celu projektu doszło w efekcie do sfinansowania wydatku, który nie doprowadził do realizacji założonego celu projektu.

Stanowisko zajęte przez Instytucję Zarządzającą znajduje swoje odzwierciedlenie w orzecznictwie sądowym, tj. m.in. w wyrokach sygn. akt: II SA/Bd 153/16 wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 08.06.2016, wyrok NSA I GSK 1192/18 z dnia 05.04.2019 r., wyrok WSA w Warszawie z dnia 25 maja 2016 r. sygn. akt V SA/Wa 3484/15 czy wyrok WSA w Kielcach sygn. akt I SA/Ke 357/20 z dnia 17.12.2020 r.

IZ podkreśla, że szczegółowe zasady dofinansowania projektu oraz prawa i obowiązki beneficjenta z tym związane, regulowane są w formie umowy o dofinansowanie. Powodem zwrotu dofinansowania przez stronę jest ustalenie, że doszło do naruszenia postanowień umowy o dofinansowanie, a tym samym procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p., co wypełniło przesłankę z art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Dla wypełnienia dyspozycji normy art. 207 u.f.p. pozostaje bez znaczenia rodzaj naruszenia. Rodzaj naruszenia decyduje jedynie o kwalifikacji z art. 207 ust. 1 pkt 1-3.

W omawianej sprawie IZ stwierdza, że naruszenia wypełniają dyspozycję z pkt 2 ww. normy.

Mając na uwadze ogólną regulację obowiązującą w ramach projektów dofinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej należy wskazać, iż poprzez zawarcie umowy o dofinansowanie projektu beneficjenci mają obowiązek zrealizować i rozliczyć swój projekt według zasad określonych w umowie o dofinansowanie.

Przystąpienie do realizacji projektów finansowanych w ramach programów operacyjnych jest dobrowolne. Wiąże się jednak z szeregiem obowiązków wynikających z dysponowania środkami publicznymi, które beneficjent bierze na siebie z chwilą przystąpienia do umowy o dofinansowanie projektu. Korzystanie ze środków publicznych zawsze wiąże się z wyższymi wymaganiami co do ich wydatkowania, które winny być wydatkowane w sposób celowy i oszczędny.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę również na zapisy jednego z dokumentów stanowiących podstawę systemu realizacji RPOWŚ na lata 2014-2020 tj. „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” (vide: art. 6 ustawy wdrożeniowej), gdzie w rozdziale 8.8 wskazano, że: *„Na etapie rozliczenia końcowego wniosku o płatność kwalifikowalność wydatków w projekcie oceniana jest w odniesieniu do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, co jest określane jako reguła proporcjonalności. Założenia merytoryczne projektu, o których mowa w pkt 2, mierzone są poprzez wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego, określone we wniosku o dofinansowanie projektu. **Zgodnie z regułą proporcjonalności, w przypadku nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu właściwa instytucja będąca stroną umowy może uznać za niekwalifikowalne wszystkie wydatki** lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu. Wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia *nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu*.”* Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca zastosowała ww. regułę proporcjonalności i z uwagi na niezrealizowanie w ogóle żadnego z celów projektu uznała wszystkie wydatki za niekwalifikowalne w ramach projektu. Zaznaczyć należy, że Projekt stanowi nierozdzielalną całość i musi zostać zrealizowany w pełnym zakresie. Dopiero wówczas można uznać kwalifikowalność wydatków. Środki unijne nie mają bowiem służyć samej realizacji inwestycji (bez względu na zrealizowany zakres), ale osiągnięciu określonych celów (wzrost konkurencyjności przedsiębiorcy, stworzenie nowych miejsc pracy,

wprowadzenie nowej usługi itd. Środki unijne nie mają bowiem służyć samej realizacji inwestycji (bez względu na zrealizowany zakres), ale osiągnięciu określonych celów.

W tym miejscu na uwagę zasługuje również stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażone w wyroku sygn. akt I GSK 1077/18 z dnia 12 października 2018 r., gdzie Sąd wskazał, „że doszło do naruszenia procedur zawartych w umowie o dofinansowanie, której elementem był także projekt, na realizację którego przyznano skarżącej dofinansowanie.

Przystąpienie do realizacji projektów finansowanych w ramach programów operacyjnych jest dobrowolne. Wiąże się jednak z szeregiem obowiązków wynikających z dysponowania środkami publicznymi, które beneficjent bierze na siebie z chwilą przystąpienia do umowy o dofinansowanie projektu. Korzystanie ze środków publicznych zawsze wiąże się z wyższymi wymaganiami co do ich wydatkowania, które winny być wydatkowane w sposób celowy i oszczędny. Dlatego też Sąd stoi na stanowisku, że skarżąca ponosi pełną odpowiedzialność za realizację zaakceptowanego i w zasadzie w pełni sfinansowanego ze środków publicznych projektu (środki krajowe i europejskie). Umowa o dofinansowanie nie jest umową starannego działania, ale jest umową celową, tj. skarżąca otrzymała środki na realizację konkretnego celu, którym jest zrealizowanie projektu. (...) Nieosiągnięcie założonego celu oznacza nieprawidłowe wykonanie umowy. W efekcie niezrealizowanie projektu w zakładanej wersji przy jednoczesnym wydatkowaniu środków na budowę stacji bazowej oznacza nieefektywne wykorzystanie środków publicznych, a to stanowi naruszenie o jakim wyżej było mowa, a także Wytycznych, a Wytyczne stanowią procedury obowiązujące przy wydatkowaniu środków.”

Odnosząc się do wniosku Pełnomocnika Strony o zastosowaniu reguły proporcjonalności przy ustalaniu korekty finansowej, Instytucja Zarządzająca wskazuje, że w przypadku stwierdzenia, że Projekt jest realizowany niezgodnie z jego założeniami i w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami, nie ma możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków, które są niezgodne z zapisami zawartymi w Umowie o dofinansowanie.

Co do możliwości zmniejszenia kwoty żądanej do zwrotu, który to zarzut znalazł się we wniosku o ponowne rozpatrzenie w pkt 5, Instytucja Zarządzająca stwierdza, że zgodnie z § 25 umowy Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu całości dofinansowania w przypadku rozwiązania umowy. Żądanie zwrotu całości dofinansowania jest uzasadnione przede wszystkim brakiem realizacji projektu, który został dofinansowany w całości, to znaczy do osiągnięcia końcowego rezultatu, a nie za jego fragment. Należy zauważyć, że cały projekt

oraz założone jego cele należy traktować kompleksowo, co w konsekwencji skutkuje zastosowaniem sankcji, obejmujących zwrot całości pobranych i niewłaściwie (niezgodnie z procedurami) wykorzystanych środków. Brak jest podstaw prawnych do różnicowania środków, w ramach tej samej procedury na część wydatkowaną w sposób prawidłowy i część dotkniętą uchybieniami, gdy cele projektu nie zostały zrealizowane.

IZ odwoła się tu do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego (sygn. akt I GSJ 866/18 z dnia 7 marca 2019 r.), gdzie Sąd wskazał, że „Ukończenie projektu w ok. 80% nie oznacza, że wydatki w 80% mogą zostać uznane za kwalifikowane. Projekt stanowi bowiem nierozzerwalną całość i musi zostać zrealizowany w pełnym zakresie. Dopiero wówczas można uznać kwalifikowalność wydatków. Środki unijne nie mają bowiem służyć samej realizacji inwestycji (bez względu na zrealizowany zakres), ale osiągnięciu określonych celów (wzrost konkurencyjności przedsiębiorcy, stworzenie nowych miejsc pracy, wprowadzenie nowej usługi itd.). (...)Zaaprobować w pełni należy stanowisko Sądu I instancji, iż skarżąca co prawda ukończyła projekt w ok. 80%, jednakże nie oznacza to, że wydatki w 80% mogą zostać uznane za kwalifikowane. Istotą umowy o dofinansowanie jest bowiem osiągnięcie celu wskazanego we wniosku aplikacyjnym. Skoro prace remontowo - budowlano - adaptacyjne nie zostały zakończone i skarżąca nie rozpoczęła zakładanej działalności nie sposób uznać, że cel projektu został osiągnięty. Środki unijne nie mają bowiem służyć samej realizacji inwestycji (bez względu na zrealizowany zakres), ale osiągnięciu określonych celów, co w projekcie podjętym przez stronę przełożyć się miało na wzrost konkurencyjności przedsiębiorcy, stworzenie nowych miejsc pracy, wprowadzenie nowej usługi, itp.”

Przenosząc powyższe rozważania sądu na grunt rozpatrywanej sprawy należy wskazać, iż w przedmiotowej sprawie celem i rezultatami miały być m. in.: *prowadzenie badań zmierzających do opracowania nowatorskiej technologii ciągłej produkcji innowacyjnego samozaciskowego bloczka do ścian działowych.... realizację badań przemysłowych i prac rozwojowych w celu optymalizacji procesu produkcji bloczka samozaciskowego, opracowania i wykonania prototypu linii produkcyjnej, pozwalającej na uzyskanie w skali przemysłowej nowego produktu...* innowacji produktowych i innowacji procesowych, wzrost zatrudnienia, osiągnięcie wszystkich zakładanych wskaźników realizacji projektu.

Przy zastosowaniu reguły proporcjonalności do zwrotu jest więc całość kwoty wypłaconego wsparcia ze środków EFRR w wysokości **3 528 647,50 zł** wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, które nierozzerwalnie wiążą się z wykrytą nieprawidłowością i są konsekwencją nieprawidłowego wykorzystania środków europejskich

(vide: art. 207 ust.1 u.f.p.). Ponadto, przy określaniu daty początkowej terminu naliczania ww. odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, Instytucja Zarządzająca wzięła pod uwagę treść przepisu krajowego tj. art. 207 ust.1 u.f.p., gdzie wskazano, że odsetki te powinny być naliczane od dnia przekazania środków dofinansowania.

Zgodnie z art. 184 obowiązującej ustawy o finansach publicznych wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Słowem "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia jakiejś sprawy. Pod pojęciem „inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków”, o których mowa w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.)

(odpowiednio: art. 184 ustawy ufp) należy w związku z tym rozumieć reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Wspomniane reguły nie są przedmiotem regulacji prawa unijnego. Z kolei w prawie krajowym systemy realizacji programów operacyjnych krajowych i regionalnych tworzone są przede wszystkim aktami nie mającymi waloru przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem systemu realizacji programu operacyjnego. Wspomniany wzór umowy składa się także na dokumentację konkursową. Uczestnik konkursu ma możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem reguluje również procedurę realizacji projektu. Przy takich rozwiązaniach przyjętych w prawie krajowym, należało uznać, że racjonalny ustawodawca stanowiąc w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (odpowiednio: art. 184 ustawy ufp) o "innych procedurach" obowiązujących przy wykorzystywaniu środków finansowych musiał uwzględnić rangę przepisów regulujących omawianą kwestię. Nadanie analizowanemu terminowi innego znaczenia prowadziłoby do sytuacji, w której odzyskiwanie kwot dofinansowania na podstawie art. 211 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (odpowiednio: art. 207 ust.1 ustawy u.f.p) byłoby wyłączone. Taką

sytuację należy wykluczyć, gdyż nie sposób przyjąć, że ustawodawca wprowadził rozwiązania, które w istocie nie byłyby możliwe do stosowania (vide: Wyrok NSA z dnia 19.06.2012 r., sygn. akt II GSK 732/11).

Z jednej strony, prawa i obowiązki Beneficjenta określała umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 17.12.2018 r., a z drugiej strony, stosunek prawny jest kształtowany postanowieniami dokumentów opracowanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w tym: „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków”, czy „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji projektów”.

Zasady kwalifikowalności wydatków były znane albo powinny być znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji Projektu miał obowiązek zapoznania się z dokumentami programowymi tj. wytycznymi oraz procedurami postępowania wskazanymi w umowie o dofinansowanie. Ponadto, Beneficjent w pkt XVI.4 wniosku o dofinansowanie oświadczył, że „Oświadczam, iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020”. W związku z czym, Beneficjent zgodnie z pkt XVI.4 wniosku o dofinansowanie miał świadomość, że przy realizacji Projektu bardzo ważnym aspektem jest dochowanie obowiązków nałożonych na beneficjenta w ramach obowiązujących przepisów prawa, wytycznych czy zapisów Umowy o dofinansowanie.

Beneficjent korzystając z możliwości, jakie daje regionalny program operacyjny musi się dostosować do jego wymogów. Jeżeli program stawia określone wymagania, należy je spełnić, by skorzystać z możliwości dofinansowania projektu. Ustalone kryteria, jak i wytyczne wiążą w równym stopniu wszystkich beneficjentów (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23.08.2011 r. sygn. akt II SA/Bd 672/11, wyrok NSA z 18.05.2011 r. sygn. akt II GSK 817/11, wyrok NSA z 16.11.2010 r. sygn. akt II GSK 1234/10).

W obu ww. dokumentach tj. Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz w umowie o dofinansowanie projektu, stanowiących element składowy systemu realizacji regionalnego programu operacyjnego, zawarto zasadę, iż aby wydatek mógł być uznany za kwalifikowalny musi być poniesiony zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego i krajowego, w tym zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu, a wynikającymi z podpisanej umowy o dofinansowanie.

W przedmiotowej sprawie należy podkreślić, iż w ramach projektu, który realizowany jest na podstawie umowy o dofinansowanie, Beneficjent dysponował środkami publicznymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, (a nie całkowicie środkami własnymi) w odniesieniu do których, gdy chodzi o ich dystrybucję oraz wykorzystywanie, obowiązują szczególnego rodzaju zasady, w tym między innymi takie zasady ogólne, jak zasada przejrzystości, czy też transparentności, a co do przestrzegania tych zasad Beneficjent był zobowiązany przez postanowienia m.in. umowy o dofinansowanie (vide: § 3 Umowy) i właśnie dla tego nie miał pełnej swobody i dyspozycyjności w podejmowaniu interpretacji zapisów umowy o dofinansowanie. Taka swoboda w kształtowaniu treści umowy o dofinansowanie pozostawałaby również w sprzeczności z art. 37 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, na podstawie którego Instytucja Zarządzająca jest zobowiązana do uwzględniania zasady równego dostępu do pomocy wszystkich kategorii beneficjentów oraz zapewniania przejrzystości reguł stosowanych przy ocenie projektu. W związku z powyższym, naruszenie przez Beneficjenta postanowień umownych zawartych w umowie o dofinansowanie jest naruszeniem obowiązujących procedur i skutkuje uznaniem wydatku za niekwalifikowalny i podlegający zwrotowi.

Zgodnie z art. 143 rozporządzenia nr 1303/2013, państwa członkowskie w pierwszej kolejności ponoszą odpowiedzialność za śledzenie nieprawidłowości, działając na podstawie dowodów świadczących o wszelkich większych zmianach mających wpływ na charakter lub warunki realizacji lub kontroli operacji, lub programów operacyjnych oraz dokonując wymaganych korekt finansowych. W myśl ust. 2 ww. przepisu państwo członkowskie dokonuje korekt finansowych wymaganych w związku z pojedynczymi lub systemowymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w operacjach lub programach operacyjnych. Korekty dokonywane przez państwo członkowskie polegają na anulowaniu całości lub części wkładu publicznego w ramach programu operacyjnego. Państwo członkowskie bierze pod uwagę charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe poniesione przez fundusze.

Materialnoprawne przesłanki zwrotu przez Beneficjenta środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określa art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy u.f.p. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane

niezgodnie z przeznaczeniem i z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184, podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od doręczenia ostatecznej decyzji stwierdzającej ten obowiązek.

Nie ulega wątpliwości, że w przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w trybie administracyjnym. Ponadto należy podkreślić, że z normy zawartej w art. 207 ustawy u.f.p. wynika, że procedury zwrotu, o których mowa w tym przepisie mają charakter powszechnie obowiązującego przepisu prawa.

W tym stanie rzeczy przesłanki zwrotu środków determinuje treść art. 207 ustawy u.f.p. Istotą postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków jest wyłącznie stosunek administracyjny, który wymaga ustalenia jednej z przesłanek o których mowa w art. 207 niniejszej ustawy u.f.p. W ocenie Instytucji Zarządzającej w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachodzi przesłanka o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy u.f.p. Obowiązek zwrotu środków przez jest następstwem ich wykorzystania niezgodnie z przeznaczeniem i z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy u.f.p.

Pełnomocnik Strony we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy twierdzi, że w stanie faktycznym i prawnym niniejszej sprawy brak było podstaw do uznania, że doszło do nieprawidłowości o jakiej mowa w art. 2 pkt 36 rozporządzenia 1303/2013 nie biorąc pod uwagę art. 5 i art. 354 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (pkt 1 wniosku). Zatem nie występuje podstawa do dokonania korekty finansowej i nie występuje podstawa do żądania zwrotu dofinansowania na podstawie art. 207 u.f.p. ponieważ zastany stan realizacji projektu nie wynikał z działania lub zaniechania Beneficjenta. Na samym wstępie Instytucja Zarządzająca zwraca uwagę, że Beneficjent nie podważa ustaleń z przeprowadzonej kontroli i zgadza się z faktem, iż nie wywiązał się z wszystkich obowiązków wynikających z umowy o dofinansowanie. Beneficjent podnosi, że projekt byłby zrealizowany w terminie gdyby Instytucja Zarządzająca wyraziła zgodę na wydłużenie terminu realizacji projektu do dnia 31 grudnia 2023 r, lub choćby do dnia 30 kwietnia 2023 r. i tym samym zarzuca Instytucji Zarządzającej brak zachowania lojalności kontraktowej. Co jednocześnie charakterystyczne, Beneficjent całkowicie pomija własne naruszenia w tym zakresie. Należy bowiem pamiętać, iż łącząca strony umowa nakłada obowiązki na obie strony. Instytucja Zarządzająca swoje

obowiązki, w tym najważniejszy tj. przekazanie środków wypełniła, Beneficjent natomiast nie zrealizował najważniejszego ze swoich obowiązków, czyli nie zrealizował projektu w terminie.

Beneficjent we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podnosi, że „do przedmiotowego naruszenia w ogóle by nie doszło... *gdyby nie pozbawiona jakiegokolwiek racji odmowa wydłużenia terminu realizacji Projektu...*” zarzucając Organowi nie dopełnienie lojalności kontraktowej. Beneficjent podnosi, że „*Organ jako strona umowy o dofinansowanie ma prawo odmówić Beneficjentowi aneksu przedłużającego termin realizacji Projektu, niemniej ze względu na wymóg zachowania lojalności kontraktowej (vide art. 354 Kodeksu cywilnego) nie powinien powyższego czynić pochopnie...*”

W tym miejscu nadmienić należy, że IZ kilkakrotnie wyrażała zgodę na zmianę terminu zakończenia realizacji umowy. Pierwszy raz Aneksem 02 podpisanym 27 lipca 2020 r. (już w momencie obowiązywania specustawy i ustawy COVID-19) wydłużającym termin realizacji do 31.05.2021 r. (wydłużenie o 6 miesięcy) oraz Aneksem 03 wydłużającym termin realizacji do 31.10.2022 r. (wydłużenie o kolejne 17 miesięcy) zgadzając się na przedstawione przez Beneficjenta w piśmie znak: ZL/1192/12/2020 z 14.12.2020 r. terminy realizacji etapów prac przewidzianych w projekcie: I etap do 31.10.2021 r. oraz II etap od 01.11.2021 r.-31.10.2022 r.

Instytucja Zarządzająca przypomina, że prowadziła z Beneficjentem obszerną korespondencję w tej sprawie. I tak, już pismem znak IR-V.432.37.12.2019 z 27.04.2021 r. poinformowała, że według informacji znajdujących się w złożonym raporcie kwartalnym nr 1/2021 oraz wnioskach o płatność Beneficjent rozliczał jedynie koszty wynagrodzeń zespołu zarządzającego projektem. Koszty te stanowią zaledwie 0,76 % zakresu finansowego projektu oraz ponad 40% wartości przedmiotowej kategorii. W opisie wykonanych prac badawczo-rozwojowych raportu kwartalnego nie ma jednak potwierdzenia osiągnięcia kamienia milowego, jaki Beneficjent planował osiągnąć w I etapie projektu... W związku z powyższym do momentu przedstawienia sprawozdania z osiągnięcia kamienia milowego wydatki znajdujące się w kolejnym zadaniu nie powinny być rozliczane. Następnie pismem znak: IR-V.432.37.12.2019 z 19.07.2021 r. IZ zobowiązała Beneficjenta do systematycznego i sprawnego rozliczania pierwszego zadania projektu i ponownie przypomniała o konieczności dostarczenia sprawozdania z osiągnięcia kamienia milowego. Następnie pismem znak: IR-V.432.37.12.2019 z 30.07.2021 poinformowała, że wypłata środków/rozliczenie zaliczki wynikająca ze złożonych wniosków o płatność zostaje wstrzymana ze względu na brak

możliwości przeprowadzenia czynności kontrolnych w miejscu realizacji przedsięwzięcia (Beneficjent nie poddał się kontroli w dniu 29.07.2021). Już na tym, etapie IZ sygnalizowała, że brak przestrzegania zapisów umowy o dofinansowanie jest podstawą do rozpoczęcia procedury rozwiązania umowy o dofinansowanie, a co za tym idzie zwrotu udzielonego dofinansowania.

Od tego momentu na wszystkie pisma Beneficjenta związane z wydłużeniem terminu realizacji projektu Instytucja Zarządzająca odpowiadała, iż możliwość takiego wydłużenia zależna jest od zakończenia i wyników kontroli doraźnej. (pisma znak: IR-V.432.37.12.2019 z 22.10.2021 r. oraz z 15.11.2021 r.) oraz informowała, że nie jest zasadne ponoszenie wydatków związanych z pracami, które mają zostać przeprowadzone w II etapie, w sytuacji, gdy nie został zakończony sukcesem poprzedni etap (pismo znak: IR-V.432.37.12.2019 z 30.12.2021 r.) oraz IZ nie wyraża zgody na jakiegokolwiek wprowadzane lub proponowane zmiany do momentu zakończenia kontroli (pismo znak: IR-V.432.37.12.2019 z 23.03.2022 r.) czy ponowne poinformowanie, że w związku z wątpliwościami co do prawidłowości realizowanego projektu, dalsza realizacja projektu uzależniona jest od wyników kontroli (pismo znak: IR-V.432.37.12.2019 dnia 10.05.2022 r.)

Nie można zatem mówić w tym wypadku o pochopej decyzji Instytucji Zarządzającej bowiem już od kwietnia 2021 r. Instytucja Zarządzająca sygnalizuje Beneficjentowi nieprawidłowości a ostatecznie, ponad rok później, po przeanalizowaniu wszystkich okoliczności i na podstawie Informacji Pokontrolnej 27/N/I/RPO/2021 nie wyraża zgody na wydłużenie terminu realizacji projektu rozwiązując umowę o dofinansowanie pismem znak : IR-V.432.37.12.2019 z 28.06.2022 r.

W odpowiedzi na zarzut zawarty we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczący braku analizy przez Organ zasadności rozwiązania umowy o dofinansowanie Instytucja Zarządzająca podnosi, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy przez IZ ma niewątpliwie charakter materialnoprawny a zasadność jego dokonania nie stanowi przedmiotu rozważań w niniejszej sprawie (patrz: I SA/OI 334/18 - Wyrok WSA w Olsztynie).

IZ pragnie podkreślić, że szczegółowe zasady dofinansowania projektu oraz prawa i obowiązki beneficjenta z tym związane, regulowane są w formie umowy o dofinansowanie. IZ powtórnie nadmienia, że rozwiązanie umowy o dofinansowanie nastąpiło na podstawie jej § 25 ust. 1 pkt 2, który stanowi, że Beneficjent zaprzestał realizacji Projektu lub realizuje go w sposób niezgodny z niniejszą Umową, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu oraz z uwagi na nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli doraźnej i

wynikający z nich stan faktyczny w postaci: nierealizowania zakresu rzeczowego projektu oraz prac badawczych zgodnie z założeniami projektu określonego we wniosku o dofinansowanie (co stanowi naruszenie § 2 ust. 2 umowy o dofinansowanie), nierealizowania projektu, w sposób zapewniający osiągnięcie wskaźników produktu zakładanych we wniosku o dofinansowanie (co stanowi naruszenie § 7 ust. 1 umowy o dofinansowanie), naruszenie § 13 ust. 1 pkt 3 umowy o dofinansowanie, z treści którego wynika, że Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania do Instytucji Zarządzającej wszelkich dokumentów, informacji i oświadczeń związanych z realizacją Projektu, których Instytucja Zarządzająca zażąda w okresie realizacji Projektu i jego trwałości oraz niewywiązanie się z realizacji etapu I od 01.12.2018 do 31.10.2021 (brak osiągnięcia kamienia milowego) do czego Beneficjent był zobowiązany zgodnie § 3 pkt. I ppk 10 regulaminu konkursu w ramach naboru nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-203/18.

Wystąpienie takich nieprawidłowości stanowiło podstawę wypowiedzenia umowy i jednocześnie wypełniło przesłankę art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 u.f.p. (pkt 4 wniosku).

Przedmiotowa umowa o dofinansowanie, zgodnie z terminem doręczenia ww. pisma, została skutecznie rozwiązana wraz z dniem 27 sierpnia 2022 roku. Zatem stanowisko Beneficjenta, że „*umowa została rzekomo rozwiązana*” nie może zostać uwzględnione tym bardziej, że Beneficjent we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy sam przyznaje, że „*...nie podważa ustaleń z przeprowadzonej kontroli, że na stan jej zakończenia nie wywiązał się z wszystkich obowiązków wynikających z umowy o dofinansowanie...Beneficjent przy tym zgadza się z Organem, iż naruszenie umowy o dofinansowanie powinno być traktowane jako „naruszenie prawa” w świetle art. 2 pkt 36 rozporządzenia 1303/2013*”

W dalszej części wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Pełnomocnik Strony jako główną z przesłanek braku realizacji projektu w terminie wskazuje pandemię COVID-19 i dalej zarzuca Instytucji Zarządzającej brak decyzyjności i brak zachowania lojalności kontraktowej w kwestii wydłużenia terminu zakończenia realizacji projektu.

Podstawowym obowiązkiem Beneficjenta jest realizacja projektu, którego kształt i zakres swobodnie określił. Korelatem tej powinności jest spoczywający na Beneficjencie obowiązek wykazania, że projekt został zrealizowany. Zaniechanie w tym zakresie musi skutkować uznaniem, że projekt nie został zrealizowany w terminie a tym samym cel projektu. W tej sytuacji Beneficjent jest zobligowany zwrócić otrzymane środki publiczne. Niedopełnienie

tego obowiązku musi skutkować uznaniem, że Beneficjent wykorzystał środki z naruszeniem procedur. To z kolei spełnia przesłankę z art. 207 ust.1 pkt 2 u.f.p.

Odnosząc się do wniosku, Pełnomocnik Strony wskazał, że w tym okresie możliwym było zastosowanie rozwiązań przewidzianych w art. 5 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1758, dalej jako „specustawa”). Zdaniem Beneficjenta nie powinien on „zostać pociągnięty do odpowiedzialności finansowej (zwrotu środków z Projektu), a to poprzez wzgląd na art. 5 ust. 1 specustawy” (pkt 2 wniosku).

Organ ponownie stwierdza, że na realizację projektu nie miał żadnego wpływu ogłoszony od 14 marca 2020 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, jak również obowiązujący od 20 marca 2020 r. stan epidemii.

Bowiem od 01.12.2018 r. do dnia przeprowadzenia kontroli doraźnej tj. przez dwa lata i 8 miesięcy Beneficjent nie dysponował elementami prototypu, które zgodnie z zapisami Planu prac B+R w ramach etapu I są niezbędne do realizacji badań przemysłowych, co jest kluczowym elementem z punktu widzenia całego projektu, ponieważ na podstawie uzyskanych wyników miała zostać podjęta decyzja o kontynuacji, przerwaniu lub modyfikacji projektu. A zatem przed wskazanymi wyżej terminami związanymi z wystąpieniem przywołanej siły wyższej.

Beneficjent do dnia kontroli doraźnej (12.08.2021 r.) nie informował IZ RPOWŚ o napotkanych problemach w związku z pandemią Covid, dopiero pierwszy raz w piśmie z dnia 22.10.2021 r. tj. już po kontroli doraźnej.

Beneficjent nie zakończył realizacji żadnego zadania (brak osiągnięcia kamienia milowego) w ramach projektu, a tym samym nie uzyskał zakładanych wartości wskaźników, co jest dowodem zaprzestania realizacji projektu, a z całą pewnością potwierdza fakt realizowania projektu niezgodnie z umową. Rozwiązanie przez IZ umowy z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia było uzasadnione, a to, zgodnie z § 25 ust. 3 umowy skutkowało zobowiązaniem do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania dofinansowania do dnia zwrotu, w terminie 14 dni od dnia rozwiązania Umowy na rachunki bankowe wskazane przez Instytucję Zarządzającą.

Ponadto, Beneficjent zarzuca Instytucji Zarządzającej brak decyzyjności w kwestii wydłużenia terminu zakończenia realizacji projektu. Wobec powyższego, należy podkreślić, że Instytucja Zarządzająca kilkakrotnie przedstawiała Beneficjentowi warunki ewentualnego wydłużenia terminu zakończenia realizacji projektu. Beneficjent był informowany, że ostateczna decyzja co do zmiany terminu zakończenia realizacji projektu będzie uzależniona od wyników kontroli doraźnej. W związku z ustaleniami poczynionymi w trakcie kontroli doraźnej wskazującymi na nieprawidłowości, których dopuścił się Beneficjent realizując projekt oraz uznaniem wszystkich wydatków poniesionych w ramach realizacji projektu za niekwalifikowalne brak było podstaw do wydłużenia terminu zakończenia realizacji projektu.

Instytucja Zarządzająca wskazuje, że zgodnie z art. 5. ust. 1 specustawy:

1. W przypadku gdy nieprawidłowość indywidualna jest bezpośrednim skutkiem wystąpienia COVID-19, a beneficjent wykaże, że pomimo dochowania należytej staranności nie był w stanie zapobiec wystąpieniu tej nieprawidłowości, korygowanie wydatków następuje przez pomniejszenie wydatków ujętych w deklaracji wydatków oraz we wniosku o płatność, przekazywanych do Komisji Europejskiej, o kwotę odpowiadającą oszacowanej wartości korekty finansowej wynikającej z tej nieprawidłowości.

Wobec powyższego, wyłączenie odpowiedzialności Beneficjenta za nieprawidłowość jest możliwe pod warunkiem, że wykaże on, że pomimo dochowania należytej staranności nie był w stanie zapobiec skutkom wystąpienia nieprawidłowości. Należy zaznaczyć, że za bezpośredni skutek wystąpienia Covid-19 można uznać jedynie takie zdarzenia, które zostały wywołane przez tą chorobę w sposób bezpośredni co oznacza, że bezpośrednią przyczynę zaistnienia nieprawidłowości jest np. choroba osoby fizycznej uczestniczącej w projekcie, w tym Beneficjenta, pracowników beneficjenta czy podwykonawców realizujących projekt.

Nie można bowiem uznać, że Beneficjent dochował należytej staranności przez sam fakt powoływania się na korespondencję z Wykonawcą – wskazującym problemy zrealizowania zobowiązania w terminie przez pandemię wirusa covid19 (taka korespondencja nie została dostarczona do IZ), czy informacje uzyskane od przedstawiciela firmy (będącego podmiotem konkurencyjnym względem Wykonawcy) z dnia 28 lipca 2020 r. „... w odpowiedzi na Państwa zapytanie ofertowe, w celu realnego wykonania przedsięwzięcia, informuję że wymagany termin jest niemożliwy na dostawę i zrealizowanie w całości zadania...w związku z pandemią wirusa SARS-CoV-2 co może opóźnić nawet do 12 miesięcy samą kompletację zamówienia...”.

Instytucja wskazuje, że w zgromadzonym materiale dowodowym w sprawie jest dokument pn. Oferta wstępna nr 58-p11-20 z dnia 19.11.2020 r., a więc złożony 4 miesiące później, gdzie ten sam Podmiot firma, pomimo panującej pandemii, składa jednak ofertę na dostawę urządzeń prototypu linii technologicznej do produkcji bloczków gipsowych.

W projekcie tymczasem, zgodnie z ustalonym stanem faktycznym, w pierwszej kolejności nastąpiła **niewytłumaczalna zwłoka Beneficjenta w podejmowaniu czynności realizacji projektu** (od 01.12.2018 r. do dnia przeprowadzenia kontroli doraźnej - **dwadzieścia dwa lata i osiem miesięcy**).

W tym miejscu należy ponownie podkreślić, że wydłużenie zakończenia realizacji projektu było teoretycznie możliwe, natomiast do momentu podpisania stosownych aneksów, Beneficjenta i IZ obowiązywał termin określony w umowie. Zarzuty Beneficjenta w tym zakresie nie znajdują uzasadnienia. Przedłużanie terminu realizacji projektu nie jest nigdy obowiązkiem IZ, a możliwością, a decyzja o jej zastosowaniu musi zostać poprzedzona weryfikacją dotychczasowych postępów prac i zasadnością wniosku. W sprawie Beneficjent był o tym wielokrotnie informowany, był również niewątpliwie świadomy faktu zaistniałych nieprawidłowości w trakcie realizacji projektu, które musiały rzutować na ostateczną decyzję IZ braku zgody na wydłużenie terminu realizacji.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach: uznanie środków za wydatki kwalifikowalne w sytuacji braku możliwości realizacji celu ponoszonych wydatków wskutek wystąpienia COVID-19 jest możliwe:

1. W przypadku gdy na skutek wystąpienia COVID-19 niemożliwa okazała się realizacja celu, na który został poniesiony wydatek, wydatkowane środki w projekcie mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne, jeżeli beneficjent wykaże, że z dochowaniem należytej staranności i w odpowiednim czasie podejmował niezbędne działania służące ich odzyskaniu, albo że ich odzyskanie nie było możliwe.

Wobec powyższego należy wskazać, że Beneficjent, zgodnie z umową o dofinansowanie projektu ma obowiązek osiągnąć wszystkie założone przez siebie we wniosku o dofinansowanie cele projektu, aby móc uznać, że kwota dofinansowania tego projektu została rozliczona w 100%. Jeżeli beneficjent prawidłowo wykonywał umowę, a niemożność osiągnięcia celów projektu była spowodowana czynnikami obiektywnymi, niezależnymi od niego, na które nie miał wpływu, to nie można w takim wypadku mówić o nienależyтым

wykonaniu zobowiązania z jego strony. Oznacza to, że jeśli na skutek wystąpienia COVID-19 niemożliwa okazała się realizacja celu projektu, poniesione wydatki na ten cel mogą być kwalifikowalne, o ile beneficjent wykaże że z dochowaniem należytej staranności i w odpowiednim czasie podejmował niezbędne działania służące ich odzyskaniu, albo że ich odzyskanie nie było możliwe. Beneficjent powinien wówczas wykazać, że niewykonanie pełnego zakresu projektu spowodowane były wystąpieniem COVID-19 oraz że z dochowaniem należytej staranności i w odpowiednim czasie podejmował niezbędne działania służące odzyskaniu wydatkowanych środków, albo że ich odzyskanie nie było możliwe. A zatem wykazanie przez beneficjenta niezbędnych starań o odzyskanie od wykonawców zamówienia środków przeznaczonych na pokrycie niedostarczonych towarów, niewykonanej czy niezrealizowanej usługi, jest warunkiem koniecznym do uznania tychże kosztów za kwalifikowalne i rozliczenia ich w projekcie we wniosku o płatność. W obydwu przypadkach, zarówno starań beneficjenta o odzyskanie środków, jak i niemożności ich odzyskania, beneficjent powinien wskazać okoliczności związane z COVID-19 uniemożliwiające mu realizację celu, na który zostały poniesione środki. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż Beneficjent nie wykazał żadnej z przesłanek opisanych w art. 6 ust.1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach.

Instytucja Zarządzająca wskazuje, że ustawą z dnia 31.03.2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r., poz. 568 ze zm.) zwana dalej ustawą COVID-19) dokonano zmiany ustawy z dnia 02.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r., poz. 374) w celu umożliwienia dokonywania zmian w umowach w sprawie zamówienia publicznego z powodu wpływu okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tych umów. Beneficjent jako Zamawiający w przeprowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia zobowiązany był zgodnie z art. 15r (tj. po rozszerzeniu ustawy o art. 15a–15zzzi) ustawy COVID-19, do przeprowadzenia specjalnej procedury postępowania, która powinna była poprzedzić ustalenie warunków ewentualnego aneksu i jego zawarcie. Zgodnie z treścią art. 15r [Umowy w sprawie zamówienia publicznego] ustawy COVID-19: „1. *Strony umowy w sprawie zamówienia publicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo*

zamówień publicznych, niezwłocznie, wzajemnie informują się o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić. Strony umowy potwierdzają ten wpływ dołączając do informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym, oświadczenia lub dokumenty, które mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) nieobecności pracowników lub osób świadczących pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, które uczestniczą lub mogłyby uczestniczyć w realizacji zamówienia;*
- 2) decyzji wydanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego lub działającego z jego upoważnienia państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, nakładających na wykonawcę obowiązek podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych;*
- 3) poleceń lub decyzji wydanych przez wojewodów, ministra właściwego do spraw zdrowia lub Prezesa Rady Ministrów, związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, o których mowa w art. 11 ust. 1-3;*
- 4) wstrzymania dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych;*
- 5) innych okoliczności, które uniemożliwiają bądź w istotnym stopniu ograniczają możliwość wykonania umowy;*
- 6) okoliczności, o których mowa w pkt 1-5, w zakresie w jakim dotyczą one podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy.*

1a. W przypadku wykonawców mających siedzibę lub wykonujących działalność związaną z realizacją umowy poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w miejsce dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, składa się dokumenty wydane przez odpowiednie instytucje w tych krajach lub oświadczenia tych wykonawców.

2. Każda ze stron umowy, o której mowa w ust. 1, może żądać przedstawienia dodatkowych oświadczeń lub dokumentów potwierdzających wpływ okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy.

3. Strona umowy, o której mowa w ust. 1, na podstawie otrzymanych oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania, przekazuje drugiej stronie swoje stanowisko, wraz z uzasadnieniem, odnośnie do wpływu okoliczności, o których mowa w ust. 1, na należyte jej wykonanie. Jeżeli strona umowy otrzymała kolejne oświadczenia lub dokumenty, termin liczony jest od dnia ich otrzymania.”

Wobec powyższego należy wskazać, że zgodnie z art. 15r. ust 1 ww. ustawy strony umowy zobowiązane były do niezwłocznego oraz wzajemnego informowania się o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy. Należy zauważyć, że istotą powoływania się Wykonawcy na wystąpienie okoliczności związanych z COVID-19 jest wskazanie konkretnych okoliczności lub ograniczeń, w tym podanie podstawy prawnej nałożonych ograniczeń, na realizację umowy a nie ogólny wpływ na sytuację Wykonawcy. Mając na uwadze powyższe, należy wskazać, że wpływ okoliczności związanych z COVID-19 na należyte wykonanie umowy musi zostać potwierdzony przez stronę powołującą się na przedmiotową okoliczność i powinno to zostać wyraźnie wskazane przez stronę umowy, a zatem potwierdzone stosownymi dokumentami, bądź oświadczeniami, co nie znajduje uzasadnienia w dokumentach sprawy.

Na uwagę zasługuje również fakt, że Strona zaczęła powoływać się na Covid dopiero w piśmie z dnia 22.10.2021 czyli w momencie zaistnienia kontroli doraźnej Instytucji Zarządzającej Wobec powyższego, należy zaznaczyć, że to przede wszystkim w interesie Beneficjanta jest przedstawienie wszystkich dowodów, które znajdują się w jego posiadaniu, i które tylko on może przedstawić w celu potwierdzenia wpływu pandemii Covid -19 na realizację umowy, natomiast ich zatajenie działa na niekorzyść Beneficjanta.

Tym samym Instytucja Zarządzająca nie może zgodzić się z zarzutem naruszenia art. 22 ust. 7 akapit 3 rozporządzenia 1303/2013 (pkt 3 wniosku).

Niezasadny jest zarzut Strony jakoby Organ naruszył art.6, art.7, art. 8 § 1, art.75 § 1, art. 77 § 1 K.p.a. poprzez sam sposób prowadzenia postępowania (pkt 6 wniosku). Z treści wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wynika, że intencją skarżącego jest zakwestionowanie przebiegu postępowania administracyjnego w zakresie gromadzenia i oceny materiału dowodowego. Zarzut braku wydania postanowienia w sprawie dopuszczenia Informacji Pokontrolnej jako dowodu w sprawie jest niezasadny zgodnie z treścią Postanowienia WSA w Łodzi (sygn.. akt.II SA/Łd 319/15) okoliczność taka nie ma żadnego wpływu na wynik sprawy, bowiem ustawa Kodeks postępowania administracyjnego przewiduje, że na wydane w toku postępowania postanowienia służy stronie zażalenie, tylko wtedy, gdy kodeks tak stanowi (art. 141 § 1 k.p.a.). Skoro żaden przepis kodeksu nie przewiduje możliwości zaskarżenia postanowień o charakterze dowodowym, to tym samym niewydanie takiego postanowienia również nie podlega zaskarżeniu.

Nie jest prawdą, że Instytucja Zarządzająca w postępowaniu administracyjnym opiera się głównie na ustaleniach kontrolnych. Instytucja Zarządzająca rozpatruje wnikliwie całokształt materiału dowodowego dla danej sprawy i zarzucanie Instytucji Zarządzającej braku zachowania lojalności wobec Beneficjenta w związku z wielokrotnym przez niego wnioskowaniem o wydłużenie terminu jest bezzasadne.

To na podstawie całokształtu materiału dowodowego organ administracji publicznej ocenia, czy dana okoliczność została udowodniona (art. 80 k.p.a.). Należy podkreślić, że to organ administracji jest gospodarzem prowadzonego postępowania, a co za tym idzie ocenia według własnego uznania, czy dana okoliczność ma znaczenie dla sprawy. Przepisy kodeksu postępowania administracyjnego nie przewidują możliwości zaskarżenia rozstrzygnięć dowodowych organu.

W ocenie IZ RPOWŚ, Organ przygotowując rozstrzygnięcie w I instancji w sposób dokładny i obiektywny zebrał i rozpatrzył cały materiał dowodowy w zakresie niezbędnym do wydania decyzji, nie doszło zatem również do naruszenia przepisów postępowania.

W wyroku z dnia 12 września 2017 roku (II OSK 3091/15) Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie wskazał, że „Uchybienie przez organy normom zawartym w przepisach art. 7 i art. 77 § 1 kpa ma miejsce jedynie wówczas, gdy wbrew obowiązkowi należytego wyjaśnienia sprawy nie ustalają one faktów, czy zdarzeń, które mają znaczenie dla załatwienia sprawy, czyli mają znaczenie dla zastosowania określonej normy prawa materialnego - przyznającej stronie konkretne uprawnienie lub przewidującej jej obowiązek publicznoprawny”. Organ ponownie rozpatrując sprawę nie stwierdził, aby w zaskarżonej decyzji pominięto zdarzenia albo fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Podkreślić należy, że warunkiem prawidłowego ustalenia stanu faktycznego jest zarówno zebranie wszystkich istotnych dla sprawy dowodów, jak także ich prawidłowa ocena. Oceny tej organ dokonuje natomiast na podstawie własnej wiedzy oraz doświadczenia życiowego, a o jej prawidłowości decyduje to, czy wyciągnięte przez organ wnioski mają logiczne uzasadnienie (art. 80 k.p.a.).

Przy czym rozpatrzeniu podlegają nie tylko poszczególne dowody odrębnie, lecz wszystkie dowody we wzajemnej łączności. W efekcie wyniki ustaleń powinny znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji. To właśnie jest istotny element realizacji zasady prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej. W myśl art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 k.p.a. uzasadnienie decyzji powinno w szczególności obejmować wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił

wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – szczegółowe wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Uzasadnienie zaskarżonej decyzji nr 213/22 spełnia minimalne wymogi zawarte w k.p.a. Co więcej, wyczerpująco i przekonująco wykazuje, dlaczego Organ wydaje taką decyzję, na jakich dowodach się oparł, z jakiego powodu inne możliwe rozstrzygnięcia w tej sprawie uznał za nieprawidłowe. W realiach niniejszej sprawy ocena zgromadzonego materiału dowodowego nastąpiła w oparciu o zasady logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego, a tym samym postępowanie prowadzone było w zgodzie z zasadą pogłębiania zaufania do władzy publicznej. Podstawa prawna przedmiotowej decyzji, jest precyzyjna i jasna. Organ wskazał, z jakich przyczyn i na jakiej podstawie uznał, że w omawianej sprawie występuje podstawa do nałożenia obowiązku zwrotu przyznanego dofinansowania.

Zgodnie z art. 24 ust. 9 pkt 2 ustawy wdrożeniowej podstawą wszczęcia procedury odzyskiwania od beneficjenta kwoty współfinansowania UE w wysokości odpowiadającej wartości korekty finansowej, zgodnie z art. 207 u.f.p. są ustalenia IZ dotyczące wystąpienia nieprawidłowości, a więc ustalenia dokonane przed wszczęciem postępowania administracyjnego, które automatycznie muszą być częścią materiału dowodowego. Organ dopuszcza dowody z urzędu zgodnie z art. 75 i 77 K.p.a. Instytucja Zarządzająca przypomina, że Beneficjent miał wiedzę na temat ustaleń zawartych w Informacji Pokontrolnej bo ją odebrał, choć jej nie podpisał, do czego miał prawo. Natomiast podpisał Protokół z czynności oględzin z dnia 12.08.2021 r. gdzie widnieją podpisy Członków Zespołu kontrolującego oraz Prokurenta Spółki

Ponadto, taki proces procedowania spraw postępowania administracyjnego przez Organ jest niezmienny i jednakowy dla wszystkich spraw a proces ten był wielokrotnie kontrolowany przez sądy administracyjne wszystkich instancji. Zgodnie z dyspozycją art. 10 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Należy zwrócić uwagę, że prawo wglądu w akta dotyczące postępowania stanowi istotny przejaw zasady jawności postępowania wobec strony. Wgląd w akta sprawy służy również realizacji niektórych praw procesowych, zwłaszcza prawa do wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji. Beneficjent mógł zapoznać się z aktami sprawy, o czym był poinformowany zawiadomieniem z dnia 15.11.2022 r. (odebrany przez ówczesnego pełnomocnika Strony Kancelarię,) ale z tego prawa nie skorzystał.

Instytucja Zarządzająca po raz kolejny zwraca uwagę, że Umowa jest rodzajem umowy rezultatu, a nie starannego działania. Organ nie bada winy, czy też zamiaru Wnioskodawcy, jego dobrej lub złej intencji. W ustawie o finansach publicznych nie przewidziano bowiem żadnych okoliczności wystąpienia winy, jej rodzaju, czy też zakresu udziału podmiotów trzecich w powstaniu sytuacji prowadzących do zwrotu środków.

Podkreślenia wymaga, że podpisując Umowę, Beneficjent otrzymuje bezzwrotną pomoc, pod warunkiem zrealizowania określonych w niej założeń. Zgodnie z art. 207 u.f.p. konsekwencją ich niezachowania jest zwrot środków pobranych nienależnie wraz z odsetkami. Organ dodatkowo zwraca uwagę, że Instytucji Zarządzającej zależy na prawidłowej i terminowej realizacji i rozliczaniu projektów przez Beneficjentów. Nie jest intencją Organu odzyskiwanie przekazanego dofinansowania od Wnioskodawców. Z tego powodu IZ zabiega o prawidłową realizację projektów i oferuje niezbędną pomoc w przypadku zgłoszonych przez Beneficjenta kłopotów w tym zakresie. Należy mieć jednak na uwadze, że dofinansowanie przekazywane w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są środkami publicznymi.

Stosownie do art. 44 ust. 3 u.f.p. wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. IZ RPOWŚ jako Organ administracji publicznej jest zobowiązana do wydatkowania środków publicznych w sposób celowy, oszczędny i efektywny. Nie może tolerować sytuacji, w której przekazała Beneficjentowi środki na zrealizowanie konkretnego Projektu, a ten nie został przez Beneficjenta zrealizowany.

Odnosząc się natomiast do wniosku o dopuszczenie dowodów, który został przedłożony za pismem z dnia 8 marca 2023 r. wraz z dowodem w sprawie pn.: „*Wyniki z badań boczka na formie w ramach projektu pn.*

„.....” (kwiecień-czerwiec 2022)”, Instytucja Zarządzająca dopuszcza go jako dowód w sprawie.

Jednak, na wstępie zwraca uwagę, że prawie takie samo opracowanie znajduje się już w aktach przedmiotowej sprawy pod nazwą: „*Raport z prac B+R w ramach I etapu projektu*”. Zostało już przekazane Instytucji Zarządzającej i stanowi materiał dowodowy niniejszej sprawy.

Niemniej jednak nadesłany dokument o zmienionej nazwie „Wyniki z badań bloczka na formie w ramach projektu... kwiecień-czerwiec 2022” opatrzony pieczętą „za zgodność z oryginałem” i „.....o. Prezes Zarządu” nie wnosi niczego nowego w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego. Potwierdza natomiast wcześniejsze ustalenia Instytucji Zarządzającej o braku osiągnięcia kamienia milowego i nie wywiązania się z realizacji etapu I w okresie od 01.12.2018 do 31.10.2021 tj. w terminie określonym we wniosku o dofinansowanie do czego Beneficjent był zobowiązany zgodnie § 3 pkt I ppk 10 regulaminu konkursu w ramach naboru nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-203/18. Bowiern zgodnie z Regulaminem : *Beneficjent zobowiązany jest do składania sprawozdań z postępu prac badawczych określonych w Planie B+R. W terminie 10 dni liczonych od dnia planowanego zakończenia danego etapu prac (osiągnięcia kamienia milowego) Beneficjent składa do IZ RPOWŚ 2014-2020 sprawozdanie w którym potwierdza wykonanie prac w planowanym zakresie i osiągnięcie zakładanych efektów, w tym osiągnięcie zakładanego poziomu gotowości technologicznej.* Oraz zgodnie z § 3 pkt I ppk 9 *Przedmiotem projektów badawczo-rozwojowych będzie zawsze koncepcja zawierająca zarówno prace B+R, jak i założenia dotyczące wdrożenia wyników tych prac. Przerwanie realizacji projektu badawczego oraz rezygnacja z wdrożenia wyników prac B+R **nie będzie skutkować zwrotem środków wyłącznie w przypadku, gdy w trakcie realizacji prac B+R Beneficjent wykaże, że wdrożenie nie jest możliwe ze względów technicznych i/lub ze względu na brak lub niską wartość merytoryczną wyników dotychczas przeprowadzonych prac B+R bądź też nie jest uzasadnione ze względów ekonomicznych. W sytuacji zaistnienia powyższych okoliczności Beneficjent zobowiązany **jest niezwłocznie poinformować** Instytucję Zarządzającą i przedstawić stosowną dokumentację, potwierdzającą przerwanie realizacji projektu lub rezygnację z wdrożenia wyników prac B+R.***

W omawianym przypadku Beneficjent ani nie wykazał, że wdrożenie nie jest możliwe z ww. względów, ani nie przedstawił dokumentacji potwierdzającej przerwanie realizacji projektu.

Odnosząc się do nadesłanego dokumentu Instytucja Zarządzająca uznaje jego nierzetelność, a przyczyny tej nierzetelności są takie same jak w dokumentach opisanych na str. 25-27 zaskarżonej decyzji, nie wskazano danych personalnych osób sporządzających dokument, wykonujących badania, opracowujących metodykę, dokonujących analizy, opisujących wnioski. Projekt przewidywał wykorzystanie kadry naukowo-badawczej przy realizacji badań przemysłowych i prac rozwojowych. Beneficjent nie wskazał kto personalnie z kadry

Elpologistyka Sp. z.o.o wykonywał dotychczas prace B+R i w jakim stosunku pracy została nawiązana współpraca.

Zastanawia natomiast fakt, że ww. dokument został „odnaleziony” i nadesłany za pośrednictwem pełnomocnika Strony w dniu 08.03.2023 r. a dotyczy okresu kwiecień-czerwiec 2022 r.

Instytucja Zarządzająca wskazuje, że korespondencja Beneficjenta z Departamentem Kontroli i Certyfikacji dotyczącym kontroli projektu trwała do sierpnia 2022 roku, a więc dziwi fakt, że Beneficjent nie przedstawił owych „Wyników z badań bloczka na formie...” wcześniej, tym bardziej że Beneficjent sam w korespondencji (pismo z 09.05.2022 r) przyznaje, że :” Mając na uwadze fakt, iż etap I nie został ukończony z przyczyn niezależnych od beneficjenta... nie został jeszcze osiągnięty kamień milowy etapu I...” oraz w piśmie znak DW/42/8/2022 z 2.08.2022 r., że „oczywistym jest, iż u podstaw niemożności zrealizowania celu projektu leży przyczyny wynikające z pandemii covid-19...”. Następnie, już na etapie prowadzonego postępowania administracyjnego od sierpnia do grudnia 2022 roku Beneficjent nic nie wspomina o dokumencie „Wyniki z badań bloczka na formie...”.

Kolejny zarzut wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczy naruszenia przepisu art. 52a ustawy wdrożeniowej, który stanowi, że "Umowa o dofinansowanie projektu oraz decyzja o dofinansowaniu projektu mogą zostać zmienione, w przypadku gdy zmiany nie wpływają na spełnianie kryteriów wyboru projektu w sposób, który skutkowałby negatywną oceną tego projektu." Podkreślić należy, że to, czy umowa zostanie zmieniona pozostawiona jest uznaniu organu. Przytoczony przepis nie nakłada na Instytucję Zarządzającą obowiązku jego zastosowania, a jedynie przewiduje taką możliwość. Wprawdzie w przepisie nie określono pozytywnych przesłanek uzasadniających możliwość dokonania zmian, to jednak uznać należy, że zmiany takie mogą być dokonywane, gdy przemawiają za tym wyjątkowe okoliczności, uzasadnione ważnym interesem beneficjenta. Ocena tych okoliczności należy do organu, nie może być jednak dowolna. Dodać należy, że zmiana jest możliwa tylko, jeżeli nie wpływa na spełnienie kryteriów wyboru projektu w sposób, który skutkowałby negatywną oceną tego projektu. Patrz § 5 pkt 2 Regulaminu Konkursu ppkt d) Termin zakończenia realizacji projektu nie może być późniejszy niż do 30 grudnia 2021 roku , wskaźniki osiągnięcie kamienia milowego. Wprawdzie trudności z dotrzymaniem terminów realizacji projektu mogą być przyczyną przedłużaniu terminów realizacji projektów, ale nie można zarzucić organowi braku zmiany umowy, jeżeli to po stronie Beneficjenta doszło do

zaniedbań, które nie pozwoliły na dotrzymanie terminu. Tymczasem Instytucja Zarządzająca uznała, że kontynuowanie projektu nie dawało podstaw do przyjęcia, że dojdzie do znaczącej poprawy osiągnięcia wskaźników i końcowego efektu projektu. Ocena ta ma uzasadnienie w analizie Informacji Pokontrolnej zawartej w decyzji z 14 grudnia 2022 r., na jej stronie 15-37, a to uprawniało organ do niezastosowania art. 52a ustawy wdrożeniowej (porównaj w tej kwestii wyrok NSA z 14 września 2021 r., sygn. akt I GSK 124/21). Zdaniem Instytucji Zarządzającej przepis ten nie został naruszony.

Mając na uwadze powyższe, Beneficjent nie realizując zakresu rzeczowego projektu oraz prac badawczych zgodnie z założeniami projektu, które powinny były być wykonane w toku realizowanego projektu, nie zrealizował celów projektu określonych we wniosku o dofinansowanie w tym w Planie B+R, czym naruszył zapisy § 2 ust. 2, § 7 ust. 1 § 13 ust.1 pkt 3 umowy o dofinansowanie, § 3 pkt I ppk 10 regulaminu konkursu w ramach naboru nr RPSW.01.02.00-IZ.00-26-203/18, a co za tym idzie wszystkie środki dofinansowania wypłacone w ramach umowy o dofinansowanie zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem i z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w związku z czym podlegają zwrotowi.

W sytuacji gdy Instytucja Zarządzająca rozpoznająca wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdzi brak podstaw do jej uchylenia ma obowiązek wydać decyzję o utrzymaniu w mocy zaskarżonej decyzji, zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 K.p.a.

Kierując się powyższym, mając na uwadze cały zgromadzony dotychczas materiał dowodowy i stan faktyczny sprawy, Instytucja Zarządzająca utrzymuje w mocy decyzję administracyjną nr 213/22 z dnia 14 grudnia 2022 roku orzekającą zwrot środków dofinansowania otrzymanych w ramach umowy nr RPSW.....

W świetle powyższego Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 orzeka jak w sentencji.

POUCZENIE

Decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Na decyzję służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach, wnoszona w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Wpis od skargi w sprawie należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem wynoszącej ponad 100.000 zł wynosi 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł. Beneficjent ma możliwość ubiegania się przed sądem o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Andrzej Bętkowski

(dokument podpisano elektronicznie)

Decyzję otrzymują:

- 1) Pełnomocnik strony:
- 2) a/a